

LOČANKA

Januar 2021
ŠTEVILKA 1

Kulinarična zgodba
Škofjeloškega
STRAN 14

Vesela novica
za bralce
STRAN 16

Z voščilnicami učenci
tudi dobrodelni
STRAN 20

Oblak petič
nogometaš leta
STRAN 25

**SIR JOŠT
LJUBLJANSKE
MLEKARNE**
1 kg
6,32 EUR

TUNA RIO MARE
80 g x 4 **4,65 EUR**

MEŠČALCI BOHOR
Hapiness, Fresh, Azure,
Classic 1900 ml
4,10 EUR

VINO JANŽEVEC
V KARTONU 1 l, 5+1 GRATIS
12,55 EUR

**PIVO KOZEL
SVETLO PREMIUM**
6 x 0,5 l ploč., 5+1 GRATIS
5,79 EUR

**PRALNI PRAŠEK
DUEL SUNRISE**
3 kg + 500 g GRATIS
4,49 EUR

Ob vsakem nakupu prejmete KUPON S POPUSTOM. Znesek popusta predstavlja 2 % prodajne vrednosti izdelkov, ki so na računu označeni z zvezdico.

DAVIDOV HRAM

DAVIDOV HRAM PE KRANJ IN DISKONT KRANJ
Savska loka 21c, 4000 Kranj
Tel. št.: 04/ 20 10 590
Odpiralni čas od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro
ter ob sobotah med 7. in 12. uro

Vse cene so maloprodajne
in vključujejo DDV.
Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje
zdravju!

Lunine
BUKVE

Lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki vas bo tudi prihodnje leto oskrboval z napotki za izvajanje različnih aktivnosti (sajenje in setev, hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo) v skladu z luno. V bukvah je tudi HOROSKOP ZA LETO 2021.

Število strani: 52 / Mere 23,5 x 32 cm

7,90 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

DOBROTE brez GLUTENA
GLUTEN-free delicacies

Navodila za pripravo jedi za brezglutensko dieto odslej najdete tudi v novi knjigi, ki vključuje recepte za različne vrste kruha, peciva, sladici, prigrizkov, glavnih jedi in prilog.

256 strani, mere: 21 x 21 cm, trda vezava

16 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Življenjske preizkušnje so jih še bolj povezale

STRANI 4–7

V službi ljudi, na strani narave

STRANI 10 IN 11

Letos več kot petdeset projektov

STRANI 12 IN 13

V pripravi je turistična strategija

STRAN 15

Knjižnice niso obsojene na izumrtje

STRANI 18 IN 19

Prijateljstvo je vredno več od zlata

STRAN 22

Prostovoljstvo je izvrstna priložnost

STRAN 23

Ohranili projekt, ki povezuje

STRAN 24

Na naslovnici:
Vita Renko
Foto: Gorazd Kavčič

LOČANKA, ISSN 1580-285X: Izdajatelj Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Odgovorna urednica: Marija Volčjak / Urednica: Mateja Rant / Komercialistka: Mateja Žvižaj, T: 04 201 42 48 / Oblikovanje: Matjaž Švab / Priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Tehnični urednik: Grega Flajnik / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Raznos: Pošta Slovenije / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, T: 04/201 42 00, E-pošta: info@g-glas.si / Mali oglasi: T 04/201 42 47 / Ločanka je priloga 3. številke Gorenjskega glasu, 12. januarja 2021, izšla je v nakladi 25.000 izvodov, prejela so jo vsa gospodinjstva v občini Škofja Loka, priložena je Gorenjskemu glasu.

Življenjske preizkušnje

Družina Renko: Jerneja, Nina, Vita in Klemen / Foto: Gorazd Kavčič

»Nina nas vsak dan spomni, da lahko kljub oviram ljubimo življenje,« pravi Jerneja Renko, mama deklice z razvojnim zaostankom, ki ji celotna družina že vse njeno življenje nudi celostno podporo v razvoju. V družini je doma tudi glasba. Klemen je član skupine Sarcasm, Vita pa je posnela prvi priredbi in z njima decembra navdušila na spletu.

e so jih še bolj povezale

”

S trdim delom in disciplino ter pozitivno energijo lahko starši maksimalno izkoristimo otrokov potencial.

Maja Bertoncely

Družino Renko smo obiskali na njihovem domu v Podlubniku med božično-novoletnimi prazniki. Oče Klemen, mami Jerneja, hčerki Vita in Nina. Med seboj so zelo povezani. Njihova zgodba je lahko navdih za mnoge, dokaz, da je trud vselej poplačan. Nina je v življenje družine prinesla nove izzive. Kljub vse prej kot obetajočim napovedim s svojim napredkom vedno znova preseneča in razveseljuje. Najbolj zaslužna za to sta Klemen in Jerneja. V želji po njenem čim boljšem celostnem razvoju sta opravila številna izobraževanja. Svoje znanje sedaj predajata naprej staršem otrok s težavami v razvoju. Jerneja se je v celoti posvetila temu poslanstvu, pred tem je na osnovni šoli poučevala slovenščino in retoriko. Družino povezujeta tudi šport in glasba. Klemen je član zasedbe Sarcasm, ki veljajo za pionirje trash metala v Sloveniji. Sredi novembra so izdali že svoj sedmi album. Po njegovih stopinjah gre Vita. Decembra je svoj glasbeni talent prvič predstavila na spletu – z dvema priredbama v pop zvrsti.

▣ **Življenje vama je prineslo že kar nekaj preizkušenj, ki pa jih uspešno premagujeta.**

Jerneja: Prva najina takšna skupna preizkušnja je bila leta 2004 prvorojenka, ki je umrla slaba dva tedna pred rokom poroda. Nosečnost je potekala brez zapletov, zelo smo se je veselili, vse je bilo pripravljenost za njen prihod v družino. Razloga niso nikoli ugotovili. To je bilo zelo stresno obdobje. Bila sem doma, se ukvarjala s svojimi mislimi in iskala odgovore. Ni bilo lahko. Kmalu sem znova zanosila. Leta 2005 sva dobila hčerko Vito. To je bila najboljša terapija za mojo dušo, velika sreča. Že kot dojenček je bila Vita vesel otrok, zelo malo je jokala, bila je pogumna, radoživa ... Veliko smo se ukvarjali z njo.

▣ **In potem se je rodila Nina.**

Jerneja: Na svet je prišla dve leti za Vito. Nosečnost je bila rizična. Rodila se je kot zahiranček. Presejalni test v porodnišnici je pokazal, da ne sliši na eno uho, a je bilo rečeno, da je to najbrž prehodnega obdobja. Prve tri mesece smo živeli v veri, da je z njo vse v redu, nato pa sem sama posumila, da ni tako. Za primerjavo sem imela Vito, ki je bila zelo hitra v razvoju in osvajanju mejnikov. Posumila sem tudi, da ne sliši. Na ropot s pokrovkami ali na jok starejše sestre se ni odzivala. Moji sumi so se potrdili.

▣ **Kakšna je bila diagnoza?**

Jerneja: Vse skupaj se je odvijalo počasi, papirji z diagnozami so se vrstili ...

Klemen: Nekje do njenega drugega leta se je potem nabralo kar nekaj diagnoz: sum na mitohondrijsko bolezen, polimikrogirija, celostni zaostanek v razvoju, hipotonija, gluhoti na obe ušesi. Vse to je bil kar velik izziv.

► **Marsikdo bi se vdal v usodo in le upal, da bo šel razvoj čim bolje. Vidva nista ničesar želela prepustiti naključju. Kako sta se lotila tega velikega izziva?**

Jerneja: Vedno naju je nekaj gnalo naprej. Čutila sva tako. Ninin pogled je bil čist, živahen, ves čas se nam je zdelo, da je kar klicala, naj nekaj naredimo, da hoče napredovati. Zdelo se nama je, da pomoč, ki jo ima znotraj zdravstvenega sistema, za vse njene težave in diagnoze ni dovolj. Pogovarjala sva se o alternativah, iskala možnosti, kako bi ji pomagala.

Klemen: Spoznala sva ameriški inštitut Glenn Doman. Njihova filozofija nama je bila takoj všeč. Temelji na veliki vlogi staršev pri razvoju otroka ob pomoči medicine. To se nama je zdelo pravo razmišljanje. Odločila sva se za izobraževanje, ki je potekalo v tujini, in pridobila certifikat profesionalne mame in očeta. Dopolnitve za druga razvojna področja sva iskala in našla še druge

in za Nino potem na podlagi vseh znanj pripravila individualni program. Izvajali smo ga tudi po sedem ur dnevno. S trdim delom in disciplino ter pozitivno energijo lahko starši maksimalno izkoristimo otrokov potencial.

Jerneja: Ves čas je bila zraven tudi Vita. V družini smo se vedno o vsem odkrito pogovarjali. To je zgotovo vplivalo tudi nanjo. Pridobivala je disciplino, navade, spoznanje, da če vložiš več energije, je tudi rezultat lahko boljši.

Vita: Otroštvo imam v zelo lepem spominu. Spomnim se, da smo z Nino veliko vadili, a vse skozi igro, tako da mi je bilo zabavno in sem se ob tem ogromno naučila ter pridobivala izkušnje. Veliko smo tudi potovali.

Jerneja: Morda imate prav, da smo res drugačna družina. Preko Nine se nam je svet širil. Spoznavali smo nove kraje, nove ljudi, pridobivali nova znanja ..., čeprav bi si marsikdo mislil, da z Nino vse to ne bo mogoče. Tudi če imaš drugačnega

otroka, lahko živiš polno življenje in ceniš stvari, ki jih v drugačnih okoliščinah morda ne bi.

► **V program sta vključena oba. Videti je, da se dobro dopolnjujeta?**

Klemen: Oba sva zelo sistematična. Toliko ur načrtnega dela z otrokom ne zmore en sam starš, udeleževati se morata oba. Še bolje je, če je pomoč na voljo tudi v širši družini.

Jerneja: Kar se tiče pridobivanja znanja in informacij, je bil vedno enakovreden. Kot partnerja naju je to še bolj povežalo.

► **Kakšne so bile sprva napovedi za Nino in kakšno je stanje sedaj?**

Jerneja: Napovedi so bile, da ne bo nikoli samostojno hodila. Nina hodi, teče, pleza, samostojno se vozi s kolesom, samostojno smuča ... Tudi naprednejše veščine je usvojila do te mere, da lahko v njih uživa. Estetsko njeno gibanje ni dodelano, je pa funkcionalno. Na kognitivnem področju ima visok potencial. Matematika ji gre zelo dobro, bere, piše ... Obiskuje osnovno šolo montessori. S pomočjo polževega vsadka sliši. Napovedovali so, da ne bo govorila, kar puščamo še odprto. Še vedno se sicer posvečamo tudi govoru, vzporedno pa gradimo še druge komunikacijske kanale. Kljub nezmožnosti verbalne komunikacije nas z dejanji in pozitivno naravnostjo vsak dan spomni, da lahko kljub oviram ljubimo življenje. Želim si le, da bi lahko funkcionirala kot samostojna oseba in bila ob tem zadovoljna.

► **V kakšni meri bo to izvedljivo, je odvisno tudi od družbe nasploh. Kako zrela je po vajinih izkušnjah naša družba v sprejemanju oseb s posebnimi potrebami?**

Jerneja: To je najtežja naloga, ki jo imamo starši otrok s posebnimi potrebami. Ves čas je treba iti z glavo skozi zid, če se tako izrazim, se dogovarjati, pogovarjati ... Nina je obiskovala redni vrtec, kar je bila prava odločitev. Imela je vzgojitelje in potem naprej v šoli učitelje, ki so ji bili

Sestrskaja ljubezen: Nina in Vita / Foto: Gorazd Kavčič

pripravljeni priti naproti, kjer je bila in je lepo sprejeta. Sodelovanje z učitelji je zelo pomembno. V povprečju je situacija dokaj slaba, so pa pedagoški delavci, ki so pripravljeni pomagati. Družba še ni dovolj opolnomočena, ni pripravljena na takšne otroke. Nekateri bi radi pomagali, pa nimajo znanja, spet drugi dvignejo roke ...

Klemen: Zagovarjava, da če je le možno, vedno seveda ni, da se takšni otroci vključijo v družbo, v večinski sistem, da so med vrstniki, ki nimajo težav in so dobri modeli, od katerih se učijo in jih posnemajo.

Jerneja: S tem veliko pridobi tako otrok s posebnimi potrebami kot tudi okolica. Med seboj smo si različni in na vso paleto različnosti je najlažje navajati otroke. Vsi ti posebni ljudje so, enako kot mi, človeška bitja s srcem in inteligenco, ki lahko naše življenje naredijo posebno, unikatno.

► **Vašo družino zelo zaznamuje tudi glasba. Konec leta 2020 je bil poseben tako za Vito kot za Klemena. Lahko poveste kaj več o tem?**

Klemen: Izhajam iz glasbene družine. Hitro sem poprijel za kitaro. Od leta 1987 sem član skupine Sarcasm. Petnajstega novembra smo izdali že sedmi album z naslovom Pot v raj. Igranje kitare in petje sem prenesel tudi v našo družino. Spomnim se, da sem Viti že kot dojenčku vedno pel, prav tako tudi Jerneja, ki je sedaj tudi bolj glasbeno aktivna. Poje v pop zboru.

Vita: Že odkar pomnim, sem govorila, da bi rada igrala klavir in postala pevka. Zнала sem veliko pesmi, nanje sem plesala. Skoraj na vsakem domačem posnetku iz otroštva pojem ali plešem. Veliko in rada sem nastopala. Za klavir sem se odločila, ker lahko zraven tudi pojem. Za mano je osem let klavirja v glasbeni šoli. Četrto leto obiskujem solo petje, klavir pa nadaljujem pri Romanu Sarjašu. Konec lanskega leta se mi je izpolnila velika želja. Posnela sem dve priredbi, ki sta bili v decembru premierno objavljene tudi na spletnem kanalu Youtube. Odzivi so zelo pozitivni. To je moj drugi večji projekt na področju glasbe. Prvi je bil lani, ko sem pela v Levjem kralju in posodila glas mladički Nali. Še naprej se želim razvijati na področju glasbe. To je tisto, v čemer zares uživam. Moja želja je, da bi posnela kakšno lastno pesem pop žanra, s petjem in klavirjem nastopala na večjih koncertih ...

Jerneja: Pomembno vlogo na njeni glasbeni poti ima mentorica v glasbeni šoli Škofja Loka Jasna Janšek. Ves čas je v njej ohranjala ljubezen do klavirja. Niti enkrat ji nismo rekli, naj gre vadiť, tudi pred tekmovanji ne, ko je bilo potrebne res veliko vaje. Za napredek v tehniki petja pa je zaslužna Marjetka Vovk. Na splošno je Vita do sebe zelo zahtevna in ima zelo visoko notranjo motivacijo.

► **Prav motivacija je velikokrat težava na poti do uresničitve zastavljenih ciljev. Kje jo ob vsem najdete?**

Vita: Že na splošno me zanima veliko stvari. Postavim si cilje, ki jih želim doseči, in to me motivira. Vedno

Vita zelo uživa v glasbi. »Moja želja je, da bi posnela kakšno lastno pesem pop žanra, s petjem in klavirjem nastopala na večjih koncertih ...« pravi. / Foto: Gorazd Kavčič

bolj tudi spoznavam, da ni nič narobe, če mi ne uspe, kot si zamislim. Pomembno je, da se potrudim.

Jerneja: V zgodnjem obdobju je treba v otroka vložiti veliko časa in energije. Takrat je najbolj dovzeten za informacije. Hkrati pa moraš biti tudi zgled. Ne morem cele popoldneve sedeti pred televizijo, na kavču, potem pa od otroka nekaj zahtevati. Zgled je zelo pomemben. Tudi midva sva zahtevna do sebe in ves čas si postavljava nove izzive, ki so tudi dobra motivacija.

Klemen: Če otroku ponudiš veliko različnih vsebin, ima veliko večjo možnost, da se nekje najde. In potem ima tudi večjo motivacijo za nadaljnje korake.

► **Ob novem letu imamo polno želja, zaobljub. Kakšne so vaše?**

Klemen: Nič kaj posebnega, bi pa bilo dobro, da leto 2021 ne bi bilo tako stresno. Z Jernejo bova še naprej razvijala svoj program za celostni razvoj otrok.

Jerneja: Da bi si znala vzeti trenutke zase in ob tem ne imeti slabe vesti, je zaobljuba, ki na uresničitev čaka že več let. In da bi bili zdravi. Sliši se klišejsko, a tako je. Ko sem konec leta 2019 zbolela in v lanskem letu uspešno prestala operacijo, no, pravzaprav dve operaciji, sem še bolj spoznala, kaj je tisto, kar ti zares ostane: zdravje, družina in ljudje, s katerimi imaš iskrene odnose.

Vita: Želim si, da bi bila še naprej uspešna. Na vseh področjih želim dati vse od sebe, tako v glasbi in v športu – deveto leto treniram atletiko – kot v šoli. Obiskujem prvi letnik Gimnazije Škofja Loka. Moja želja je seveda tudi, da bi ostali zdravi in se čim prej vrnili v normalno življenje.

Temeljni kamen baročne cerkve sv. Martina v Poljanah nad Škofjo Loko

V letih 2008 in 2009 so v Poljanah nad Škofjo Loko potekala zaščitna arheološka izkopavanja. Ob tem so bili odkriti arhitekturni ostanki poljanskih cerkva od romanske preko gotske do baročne faze.

Pogled na Poljane z baročno cerkvijo sv. Martina.

Jože Štukl

Najmogočnejša od vseh poljanskih cerkva je bila baročna cerkev sv. Martina, ki so jo začeli graditi leta 1710 po načrtih domačega arhitekta Matije Mačka iz Žabje vasi pri Poljanah. Šlo je za nov prostorski arhitekturni tip cerkve z ladjo v obliki potegnjenega dvajstokotnika, vpetega v šesterokotni zunanji obris. V dolžino je merila 44 metrov, široka je bila 24 metrov, vi-

soka 28 metrov. V letih 1761–63 so ji dozidali še petdeset metrov visok zvonik. Cerkev je svojemu namenu služila vse do druge svetovne vojne, ko so Nemci izgnali župnika Mateja Tavčarja, župnišče in cerkev pa spremenili v postojanko nemških žandarjev. Leta 1944 so partizani najprej požgali župnišče, nato pa minirali še cerkev. Ob tem je bil porušen zvonik, velik del prezbiterja skupaj z glavnim oltarjem, svoda in strehe nad cerkveno ladjo. Uničena je bila tudi večina notranje opreme. Po koncu vojne so se začela prizadevanja za

obnovo cerkve. Župnik Matej Tavčar je bojeval dolgoletno »papirno vojno« za pridobitev dovoljenja. Kljub vsem naporom so cerkev leta 1954 po nalogu tedanjih oblasti porušili.

Temeljni kamen z letnico 1710

Najzanimivejša arheološka najdba iz nekdanje poljanske cerkve, ki jo hranimo v Loškem muzeju, je temeljni kamen z vklesano letnico 1710, odkrit v severnem temelju prezbiterja. V kvadratni niši v sredini kamna, velikosti 11 x 11 x 5,5 centimetra, pokriti z natančno ob-

delanim skrilastim pokrovom, se je nahajalo več predmetov. Med njimi so bili srebrn novc, dva kositrna medaljona, relikviarij v voščenem omotu in steklen predmet, ki je bil ob odkritju popolnoma zdrobljen in brezobličen. Šele po restavriranju v konservatorski delavnici Narodnega muzeja Slovenije v Ljubljani se je izkazalo, da gre za posodico višine 5,7 centimetra, s premerom ustja šest centimetrov in premerom dna 4,9 centimetra. Izdelana je iz tankega brezbarvnega pihanega stekla z vbočnim dnom in ustjem, obrobljenim z modrim robom. Poleg posodice je bil v niši temeljnega kamna tudi odlično ohranjen srebrnik škofa Janeza Frančiška s premerom 4,2 centimetra in maso 30 gramov. Ob srebrniku sta bila odkrita še dva napisna medaljona iz kositra. Večji s premerom 9,1 centimetra in maso 192 gramov je prav tako odlično ohranjen. Na sprednji strani poteka okrog in okrog latinski napis: 1710; CL[EMENS] XI. P[ONTIFEX] MAX[IMUS]; I[OANNES] FR[ANCISCUS] EP[ISCOPUS] FREYSING[ENSIS]; ARch[IDIACON] I[OANNES] A[NDREUS] FLOCHENFELD; PAR[ROCHUS] I[OANNES] B[APTISTA] SCHINIK. Poleg letnice 1710, ki pomeni začetek gradnje cerkve s polaganjem temeljnega kamna, se omenjajo papež Klemen XI.; freisinški škof Janez Frančišek; arhidijakon Janez Andrej Flokenfeld in župnik Janez Krstnik Šink iz Poljan nad Škofjo Loko v letih 1705–1715. Drugi manjši medaljon s premerom 5,8 centimetra in maso 37 gramov je precej slabše ohranjen. Na sprednji strani vidimo v sredini grb barona Haldna, na zadnji strani, ki jo je zob časa že močno načel, pa lahko razberemo zgolj letnico MDCCX in napis [FOEDERATI GERMANICI CUM] GAL[IA] [ET] HISP[ANIA] BEL[LI] X[DECIMO] A[NNO], kar bi pomenilo: 1710, v desetem letu vojne [nemških zaveznikov] s Francijo in Španijo. Skratka, tu še enkrat najdemo potrditev datacije temeljnega kamna poljanske cerkve, ki so ga položili leta 1710, v desetem letu španske nasledstvene vojne, ki je v tem času divjala v Evropi.

Poleg medaljonov je bil v temeljnem kamnu v voščenem ovoju z vidnimi ostanki rdečega pečatnega voska skrbno shranjen lepo okrašen kositrn relikviarij valjaste oblike, visok 3,5 centimetra, s premerom 2,5 centimetra in maso 47 gramov. Vseboval je tri svitke, zavite v svileno tkanino in skrbno povezane s tanko vrvico. Nedvomno imamo opravka z relikvijami svetnika – tremi prstnimi členki cerkvene-ga zavetnika sv. Martina.

Relikviarij valjaste oblike z relikvijami sv. Martina

Srebrnik freisinškega škofa Janeza Frančiška in kositrna napisna medaljona

Temeljni kamen z letnico 1710

V službi ljudi, na strani narave

Gospodarske javne službe varstva okolja je z začetkom leta prevzelo Javno podjetje Komunala Škofja Loka. O ciljih, viziji in spremembah, ki sledijo, smo se pogovarjali z direktorjem Primožem Rženom.

Klavdija Škrbo Karabegović

V uvodu nam pojasnite, zakaj je sploh bilo potrebno ustanoviti javno podjetje. Zakaj je to za Škofjo Loko najboljša rešitev?

Najprej se moramo vrniti v leto 2019. Takrat se je že vedelo, da bodo potekle koncesije Loški komunali, d. d., ki je bila zasebno podjetje, in Občina Škofja Loka je proučevala različne možnosti nadaljnega dela. Naročila je izdelavo koncepta organizacije izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Glede na slovenske razmere, veljavno zakonodajo in glede na prakse, ki so v Sloveniji, je izdelan koncept pokazal, da je občinsko javno podjetje najbolj primerna rešitev. Potrditev tega koncepta s strani občinskega sveta je bila osnova za ustanovitev javnega podjetja.

Kratkoročna rešitev bi bila tudi prenos na kakšno od drugih javnih komunal, a do dogovora ni prišlo. Hkrati pa tudi občina v tem primeru ne bi bila tako samostojna pri usmerjanju gospodarskih javnih služb, zato tudi osebno menim, da je lastno podjetje najboljša možna rešitev.

En razlog je bil torej potek koncesij, drugi razlog pa je bila sprememba v Ustavi RS leta 2016, kjer so določili, da dobavo vode gospodinjstvom zagotavlja država preko lokalne samoupravne skupnosti in se izvaja nepridobitno, kar poenostavljeno pomeni, da zasebno podjetje ne more več dobavljati pitne vode.

Govoriva o gospodarskih javnih službah varstva okolja – to so klasične komunalne storitve: oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih vod in pa zbiranje odpadkov.

■ S 1. januarjem je javno podjetje prevzelo izvajanje dejavnosti Loške komunale. Kaj in če sploh ta sprememba pomeni za občane in delavce?

»Načelo občine kot ustanoviteljice je bilo, da občani te spremembe ne občutijo. Tako smo tudi zastavili sam koncept. Sicer smo lansko leto preigravali različne možnosti, kako vzpostaviti javno podjetje. Bila je tudi možnost, da kupimo svoje prostore oziroma jih najamemo, kupimo svoje kamione, zaposlimo svoje ljudi; ampak na drugi strani je bil tudi obstoječi izvajalec. Vse te možnosti smo preigravali finančno in izvedbeno. Izkazalo se je,

Direktor Javnega podjetja Komunala Škofja Loka Primož Ržen

/ Foto: Gorazd Kavčič

da je najbolj primerno, da kupimo Loško komunalo kot podjetje in prevzamemo vso opremo, vse zaposlene in brez nekega hudega pretresa gremo z zadevo naprej. K sreči je se nam je z lastniki uspelo dogovoriti za nakup podjetja, kar pa posledično za uporabnike pomeni, da niso občutili spremembe.

Kar zadeva same delavce, so bili zadnja tri leta v stalni negotovosti, saj niso vedeli, kakšna bo njihova prihodnost. Zaveza občinskega sveta, same občine in javnega podjetja je od samega začetka bila, da vsi delavci preidejo na javno podjetje in da vsaj eno leto ohranijo vse pravice, ki jih imajo iz obstoječih pogodbenih razmerij. Aktivno smo pristopili k pogovorom s sindikatom in svetom delavcev, tako da smo podpisali tudi sporazum in zelo korektno delujemo.

Filozofija javnega podjetja je, da so delavci temelj, brez katerega ne moremo dobro izvajati komunalne storitve za občane, in na tem bomo veliko delali v smislu, da bodo radi hodili v službo, da bodo zadovoljni. Želimo si, da so zaposleni ponosni na to, da delajo na Komunali.

■ Kakšni bodo vaši cilji pri vodenju podjetja? Kaj name ravate spremeniti, izboljšati?

Tukaj bi rad poudaril, da ima javno podjetje tri skupine deležnikov, ki pomembno vplivajo na njegovo poslo-

vanje in delovanje v prostoru. To so zaposleni, uporabniki oziroma občani in občina kot lastnica. Če nam bo uspelo, da bodo vsi ti trije deležniki zadovoljni, potem smo kot podjetje svoje poslanstvo izpolnili.

Prvi konkretni cilj, ki se ga bomo lotili takoj, je digitalizacija v smislu komunikacije z občani. Začeli bomo promovirati e-račune, zaradi česar bomo okoljsko bolj ozaveščeni; nadalje začeli bomo uporabo spletne aplikacije komunala.info, preko katere bodo uporabniki lahko sporočali stanje vodomero, pogledali račune, odprta stanja. Tam bodo tudi obrazci, s pomočjo katerih bodo lahko naročili kosovni odvoz, spremembo zabojnika itn.

Temu bo sledila digitalizacija samih dejavnosti, kar je pri ostalih komunalah že praksa. Govorimo o daljinskem odčitavanju vodomero, kar je prednost za stranke, da ne plačujejo pavšala, ampak po dejanski porabi, pri čemer se hitro odkrijejo morebitne poškodbe in dolgotrajni izlivi vode. Drugi del je digitalizacija na odpadkih. Tukaj govorimo o vpehljavi odčitavanja praznjenja zabojnikov, zaradi česar bomo lahko po posameznih območjih vedeli, koliko

smetnjakov smo izpraznili, katere krajevne skupnosti bolje ločujejo ipd. Eden od bistvenih okoljskih ciljev pa bo boljše ločevanje odpadkov.

► **Kakšna pa je dolgoročna vizija podjetja?**

Dolgoročna vizija izhaja iz našega slogana, ki smo ga v okviru celostne podobe postavili, in sicer 'V službi ljudi, na strani narave'. V službi ljudi pomeni, da smo javno podjetje v lasti občine in da smo poklicani za to, da varujemo naravo. Dolgoročni cilj je, da skladno s tem sloganom tudi delujemo.

► **Na občinskem svetu so sprejeli nove cene storitev, ki se niso bistveno spremenile. Ali dolgoročno lahko pričakujemo pocenitev storitev, glede na to, da glavni cilj javnega podjetja ni prekomerno višanje dobička?**

Naš cilj seveda je, da bodo občani plačevali primerljivo in ustrezno položnico za maksimalno kakovostne komunalne storitve. Pri tem velja bolj natančno obrazložiti vsebino položnice. Če pogledamo povprečno porabo za štiričlansko družino, položnica znaša okoli 55 evrov. Od tega 64 odstotkov predstavlja strošek komunale, 29 odstotkov je omrežnina

oziroma znesek, ki pripada občini, sedem odstotkov pa predstavlja strošek podjetja Saubermacher, ki skrbi za obdelavo in odlaganje odpadkov. Komunala lahko torej vpliva samo na svoj del; na višino omrežnine vpliva občina, več kot občina investira v infrastrukturo, višja je omrežnina. Če bodo občani še bolje ločevali, bo manj mešanih komunalnih odpadkov ter stroška oddaje le-teh na obdelavo in odlaganje, s čimer bo moč znižati ta del položnice. Kot omenjeno, se bomo trudili, da bodo tudi na tem področju občani zadovoljni.

► **Ali javno podjetje namerava v prihodnosti prevzeti tudi druge gospodarske javne službe?**

Poleg že omenjenih služb, ki jih je javno podjetje že prevzelo, je občina dolžna zagotavljati še druge gospodarske javne službe, ki jih pa trenutno izvaja v drugačnih oblikah. Govorimo o vzdrževanju javnih površin, zimsko-letnem vzdrževanju občinskih cest ter pokopališki in pogrebni dejavnosti. Dolgoročno bo za občino bolj smotrno, da te javne službe postopoma pripelje v javno podjetje in združi kapacitete, ki jih ima.

Enoten postopek sofinanciranja

Občinski svetniki so sprejeli enoten pravilnik o postopku izvedbe javnega razpisa s področja družbenih dejavnosti.

Klavdija Škrbo Karabegović

Občina Škofja Loka vsako leto izvede več javnih razpisov, v okviru katerih organizacijam javnega in zasebnega prava sofinancira različne dejavnosti, programe in projekte, ki so v javnem interesu in ki jih

organizacije izvajajo v javno korist. V okviru teh razpisov zagotavljajo sofinanciranje neprofitnih in nepridobitnih organizacij z različnih področij, kot so kulturne, športne, mladinske, socialne oziroma humanitarne organizacije.

Postopki priprave in izvedbe javnih razpisov so trenutno urejeni precej različno, zato so na občini pripravili pravilnik, s katerim naj bi celostno uredili postopke izvedbe javnih razpisov na področju družbenih dejavnosti, kar bo omogočilo transparenten in enoten postopek dodeljevanja transferov javnim in zasebnim pravnim osebam.

»Glavni cilj pravilnika je enotno in celovito urejanje postopka izbire programov in projektov z različnih področij družbenih dejavnosti, ki so v interesu Občine Škofja Loka in jih sofinanciramo na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva. S pravilnikom se ureja tudi postopek sklepanja pogodbe o sofinanciranju programa ter način izvajanja nadzora nad izvedbo take pogodbe,« je pojasnil vodja oddelka za družbene dejavnosti na škofjeloški občini Rok Primožič.

Letos več kot petdeset projektov

Občinska uprava si je za letošnje leto zadala ambiciozen načrt. Izvesti želijo več kot petdeset projektov. Letos pa bodo veliko pozornosti namenili tudi projektiranju in dvema strategijama.

Klavdija Škrbo Karabegović

Za vami je približno dve leti županovanja. V programu ste zastavili 15 konkretnih projektov. Nekaj ste jih že izpeljali. Nekatere ste začeli, a ste prioritete zaradi koronakrize preusmerili drugam. Kaj pa še nameravate izpeljati v naslednjih dveh letih?

Približno polovico projektov smo uresničili ali pa so zelo blizu realizacije, tako da sem s tem zelo zadovoljen. Če pogledamo za preteklo leto, sem najbolj vesel knjižnice na Trati, s katero je območje Frankovega in Hafnerjevega naselja dobilo nov kulturni center. Verjamem, da so si takšno moderno in tudi dostopno knjižnico zaslužili. Zelo sem vesel, da nam je to uspelo v težkem letu 2020 tudi uresničiti.

Seveda pa je koronakriza vplivala tako na časovno komponento izvajanja projektov kot na finance na občini in seveda tudi na fokus našega dela. Želim si, da bi imeli priložnost v miru uresničiti tudi druge projekte, ki so nam ostali za ta mandat, predpogoj za to je normalna zdravstvena situacija.

Tako koronakriza kot zdravstvena kriza sta naše prioritete in vrstni red izvajanja projektov preizprašali, zaradi česar pripravljamo tudi številne investicije v zdravstveni sistem in njegovo nekoliko drugačno organizacijo. Sicer pa za leto 2021 pripravljamo številne projekte na področju cest, infrastrukture, oskrbe z vodo, kanalizacije; posebej bi rad poudaril investicije v kolesarsko

Župan Tine Radinja / Foto: Gorazd Kavčič

infrastrukturo in omrežje, ki s številnimi prijavljenimi in odobrenimi projekti začenja neki cikel investicij v izboljšave povezav po naši občini. Letošnje leto prinaša tudi pripravo projektov na področju družbenih dejavnosti, denimo projekte izgradnje telovadnice na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto, Knjižnice Ivana Tavčarja in druge.

► **Dejali ste, da je zdaj odličen čas za pripravo projektov, torej pripravo dokumentacije, da boste ob morebitnem črpanju evropskih sredstev imeli pripravljene »projekte na zalogo«. Kateri so ti projekti, poleg že zgoraj omenjenih?**

Najpomembnejši projekti, s katerimi se intenzivno ukvarjamo, in je naš cilj, da jih v prvi polovici leta 2021 dokončamo, so projektna dokumentacija za Knjižnico Ivana Tavčarja, za katero želimo pridobiti gradbeno

dovoljenje; pa že omenjena telovadnica OŠ Škofja Loka-Mesto; prizidek k OŠ Jela Janežiča že ima gradbeno dovoljenje; projekt nadgradnje, deloma tudi ureditve novih prostorov za potrebe zdravstva v Škofji Loki.

► **V letošnjem letu pa pripravljate tudi dve pomembni strategiji ...**

Želim si, da bi bilo leto 2021 predvsem zdravo, mirno, bolj normalno leto. Tako, ki bi nam omogočalo normalno nadaljevati aktivnosti pri naših razvojnih programih in pri uresničevanju naših strategij. Tako v letošnjem letu pripravljamo dve pomembni strategiji, in sicer novo turistično strategijo škofjeloškega območja ter posodobitev in osvežitev naše strategije – Škofja Loka 2020–2025+, ki prihaja v drugo obdobje, v drugi cikel izvajanja. In za letošnje leto smo na občinski upravi pripravili in v proračun umestili

več kot petdeset projektov, manjših, večjih, različnih, ki skupaj gradijo zgodbo Škofje Loke kot mesta, kjer je prijetno živeti in kjer je kakovost življenja zelo visoka.

► **Naše mesto je prejemnik številnih nagrad, denimo prostovoljstvu prijazno mesto, branju prijazna občina itd. Ali in kaj delate v smeri, da bi občina dobila tudi naziv občina po meri invalidov?**

Zelo sem ponosen na prav vsakega od teh nazivov, smo denimo tudi mladim prijazno mesto. Vsako takšno priznanje pomeni, da določenemu področju namenimo dovolj pozornosti, programov, denarja, da se razvija, tako da institucije, ki to pregledujejo, to tudi prepoznajo in podelijo določen naziv. Hkrati pa je to še dodatna spodbuda oziroma obveza za naprej.

Na področju invalidov oziroma dostopnosti našega mesta za vse pa zelo dobro sodelujemo z Zavodom Pristop, s katerim vsako leto naredimo ocenjevanje dostopnosti našega mesta. Opozorijo nas na točke, ki jih je treba še izboljšati, mi pa se potru-

dimo, da postopoma čim več projektov tudi realiziramo. Vsekakor temu področju v prihodnosti velja nameniti še več pozornosti in si prizadevati za pridobitev naziva občina po meri invalidov.

► **Potrebe po mestih v Centru slepih, slabovidnih in starejših so večje, kot so trenutne kapacitete. Kaj bi se dalo storiti v tej smeri?**

Potrebe so že nekaj časa večje, kot so kapacitete, a se tudi vsebina potreb starejših občanov in občanov spreminja. Vsekakor si želim, da bi v Škofji Loki lahko ponudili različne oblike namestitve starejših, tako da bi naš Center slepih, slabovidnih in starejših razširili, omogočili druge programe in širjenje obstoječih programov. Velika razbremenitev za naš center, ki pokriva štiri občine, bo dokončanje dveh projektov, ki sta že v izvajanju, torej izgradnja manjših domov v Železnikih in Žireh. Hkrati pa moramo tudi v Škofji Loki pridobiti dodaten prostor na območju današnjega centra, da bi se kot nekakšna zaključena celota skupaj z VDC to območje razvijalo še naprej.

► **Cesta proti Hribcu že dalj časa kliče po ureditvi ...**

Strinjam se, da moramo omenjeno cesto čim prej urediti, še posebno se potreba po tem pokaže ob močnih nallivih, zato že potekajo aktivnosti za realizacijo. Je pa treba vedeti, da ta cesta predstavlja del sakralnega objekta, cerkve in kapelic, ki stojijo na hribu. Zaradi tega smo Zavod za varstvo kulturne dediščine (ZVKD) zaprosili za mnenje in usmeritve. Ker občina želi navedeni objekt urediti trajnostno in celovito, se išče primerna rešitev za ureditev vezane obrabne plasti (asfalt, beton, tlakovanje). Projekt je v fazi projektiranja do petega znamenja. Ko bomo prejeli dokončno mnenje ZVKD, bomo zaključili projektiranje in začeli gradnjo, računam, da najkasneje spomladi.

► **Letošnja zima nas je že nagradila z lepimi pošiljkami snega. Kako ste bili zadovoljni z delom zimske službe?**

Lepo je, da je december bel, hkrati pa to pomeni tudi skrb in težave. Ob prvem sneženju se je zimska služba izkazala in zelo hitro očistila ulice in pločnike po Škofji Loki. Ob drugem, obilnejšem sneženju in težjih okoliščinah pa so imeli nekaj več težav. V danih okoliščinah, naslednji dan je močno deževalo, so se potrudili in opravili delo po najboljših močeh.

► **V decembrskem času se je odvijalo nekaj humanitarnih projektov. Kakšen je bil odziv?**

»Odziv je bil odličen. Kot župan sem zelo vesel, da imamo številne organizacije, posameznice in posameznike, ki predlagajo in izvedejo takšne akcije, občina pa jih z veseljem podpre. Na tak način lahko naredimo res veliko dobrega. Vesel sem, da je naš občan Miha Nardoni zbral dovolj sredstev za nakup novega vozčka, da smo vsaj nekoliko razveselili več kot dvesto stanovalcev CSS in pripravili ogromno paketov za otroke iz socialno ogroženih družin, da je bil december – kolikor je le možno – prijetnejši za vse.

V letošnjem letu pripravljajo projekt gradnje telovadnice na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto. / Foto: Gorazd Kavčič

Kulinarična zgodba Škofjeloškega

Po vzoru uspešnih Okusov Radol'ce tudi na našem območju nastaja projekt Okusi Škofjeloškega, ki naj bi nadgradil obstoječo kulinarično ponudbo ter predvsem povezal gostince z lokalnimi dobavitelji.

Klavdija Škrbo Karabegović

Projektni partnerji so Razvojna agencija Sora, Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, Kmetijsko-gozdarski zavod Kranj in Društvo za razvoj podeželja Resje. Že izbor partnerjev obeta za-

nimiv projekt, katerega namen je nadgradnja kulinarične ponudbe s promocijo lokalnih jedi in hišnih specialitet, ki pa temeljijo na uporabi lokalnih surovin in kulinarični dediščini območja.

Junija lanskega leta sta v okviru projekta svoje izkušnje predstavila kuharski mojster Uroš Štefelin in Marcela Klofutar, ki iz tradicionalnih slovenskih jedi ustvarjata uspešno kulinarično zgodbo v Vili Podvin in ki sta glavna promotorja Okusov Radol'ce ter velika zagovornika uporabe lokalnih sestavin v kulinariki.

»Sodelovanje med gostinskimi ponudniki in kmeti na našem območju v določeni meri že obstaja, vendar je priložnosti za povezovanje še veliko, tudi znotraj omenjenega projekta, ko se bodo gostinci, turistične kmetije in ponudniki predstavili na kulinaričnem festivalu v spomladanskih mesecih oziroma ko bodo epidemiološke razmere to dopuščale. Verjamemo namreč, da lahko tudi na Škofjeloškem, ob motivacijski podpori in strokovni pomoči Štefelina, začnemo pisati uspešno kulinarično zgodbo,« je povedala vodja projekta Kristina Miklavčič iz Razvojne agencije Sora.

V okviru projekta Okusi Škofjeloškega so oktobra izvedli strokovno

delavnico na temo komunikacije z gosti, delavnico za širšo javnost na temo uporabe zelišč in začimb v kulinariki ter predavanje o pasteh sodobne hrane. V naslednjih mesecih bodo sledile še delavnica priprave kruhov in pekovskega peciva; delavnica obujanja starih loških jedi in pomen lokalne pridelave hrane; inovativni načini serviranja in postrežbe ter ureitev ambienta; izobraževanje o veterinarskih in sanitarnih predpisih itd. Pika na i pa bo izvedba kulinaričnega festivala. Trenutno pripravljajo nabor vseh gostinskih ponudnikov in turističnih kmetij, ki želijo soustvarjati Okuse Škofjeloškega. Več informacij in napotkov lahko dobite pri Kristini Miklavčič na telefon 04/50-60-225 ali pri Andreji Križnar, 04/51-70-602.

Pred samo izvedbo festivala in vključitvijo v turistično ponudbo območja bodo z namenom predstavitve nove ponudbe in napovedi kulinaričnega dogodka izdani številni promocijski materiali, opremljeni z novim logotipom Okusov Škofjeloškega, posodobljena bo tudi spletna stran.

Projekt sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020.

Tretjina za investicije

Občinski svetniki so v drugem branju sprejeli proračuna za leti 2021 in 2022.

Klavdija Škrbo Karabegović

Večjih sprememb od prvega do drugega branja proračunov sicer ni bilo. Prihodki se v letu 2021 zvišujejo za 150 tisoč evrov in skupaj znašajo 24,8 milijona evrov. V letu 2022 se prihodki zvišujejo za 208 tisoč in skupaj znašajo 24,4 milijona evrov. Kot je pojasnila direktorica občinske uprave Špela Justin, je bistveni razlog povišanja dosežen dogovor o višini

povprečnine, spremenjeni pa so bili tudi izračuni pripadajočih sredstev za sofinanciranje občin. V skladu s povišanjem na prihodkovni strani se povečujejo tudi načrtovani odhodki. V letu 2021 se povečujejo za 147 tisoč evrov, prihodnje leto pa za skoraj 160 tisoč evrov. V letošnjem letu bodo za investicije namenili 7,7 milijona evrov, prihodnje leto pa 7,3 milijona, kar predstavlja tretjino proračuna. Sicer pa največ sredstev iz proračuna namenjajo za izobraževanje, promet in prostorsko planiranje. Konec leta 2021 bo občina zadolžena za 9,7 milijona evrov oziroma 420 evrov na prebivalca. Leta 2022 bo zadolžitev znašala 8,5 milijona oziroma 364 evrov na prebivalca.

Večje razprave ni bilo. Izražen je bil pomislek, da sta proračuna premalo ambiciozna, sicer pa so oba proračuna svetniki skupaj z amandmajem svetniške skupine SDS, s katerim so predlagali dvajset tisoč evrov več za gorsko reševalno službo, sprejeli.

V pripravi je turistična strategija

Razvojna agencija Sora – Turizem Škofja Loka pripravlja turistično strategijo za celotno škofjeloško območje za obdobje od leta 2021 do 2027.

Klavdija Škrbo Karabegović

Zadnja turistična strategija je bila pripravljena za obdobje od leta 2014 do konca leta 2020. Kot zanimivost velja omeniti, da so na področju vseh štirih občin s Škofjeloškega leta 2013 zabeležili približno 15 tisoč nočitev. Eden od ciljev strategije je bil, da število nočitev do konca leta 2020 podvojijo. A dosegli so več kot to, konec leta 2019 so zabeležili več kot 63.500 nočitev.

Kot je uvodoma povedala vodja Turizma pri Razvojni agenciji Sora Andreja Križnar, so se nove strategije lotili po korakih. Jeseni so imeli uvodne sestanke; s pomočjo vprašalnikov so od vseh štirih občin dobili podatke, ki so bili osnova

za pripravo spletne ankete, ki so jo lansirali konec decembra in je namenjena ne samo turističnim ponudnikom, gostincem, društvom in drugim ključnim deležnikom, ampak tudi vsem občanom. Anketo je moč izpolniti do 15. januarja, zato pozivajo vse, da tudi na ta način pomagata pri soustvarjanju strategije.

Po vrednotenju in analizi rezultatov ankete bodo sledile delavnice s ključnimi turističnimi deležniki po posameznih občinah in dodelava skupne strategije, ki bo poslana v pregled predstavnikom vseh štirih občin. Turistična strategija za obdobje do leta 2027 naj bi bila tako pripravljena aprila.

»Poudarek bo na akcijskem načrtu, ki nam bo konkretno pomagal pri razvoju takšnega turizma, kot si ga želijo ne samo ponudniki, ampak

tudi prebivalci. Stremimo k butičnemu, zelenemu turizmu,« je pojasnila Križnarjeva in dodala, da bo nova strategija zagotovo še bolj ambiciozna kot prejšnja. Še večji poudarek bo na sodelovanju z drugimi regijami, predvsem z gorenjskimi turističnimi centri, kot sta Bled in Bohinj, ter z Ljubljano in Idrijo predvsem v okviru skupnih produktov, kar podpira tudi Slovenska turistična organizacija. Cilj bo tudi okrepiti turizem po koronakrizi in ga narediti bolj odpornega proti takšnim nepredvidenim dogodkom. Po mnenju Križnarjeve se je v preteklosti nekoliko pozabljalo na domače goste, zato bo nova strategija mislila tudi na tovrstno ponudbo, prav tako pa bo velik poudarek na digitalizaciji, ki se je prav v teh časih, ko turizem preživlja eno največjih kriz, izkazala za izredno pomembno.

Aktualni razstavi

Klavdija Škrbo Karabegović

Trenutno sta v Sokolskem domu na ogled postavljeni dve razstavi, glede odprtosti pa je treba spremljati aktualne odloke vlade, saj se podatki o tem spreminjajo.

Do konca januarja je tako podaljšana razstava fotografov iz Škofje Loke ter Poljanske in Selške doline. V predverju Sokolskega doma pa je od 5. januarja dalje na ogled razstava Darje Čadež z naslovom Miška Rubi in zlati list. Darja Čadež je zmagovalka natečaja za najlepšo pravljičico Škofje Loke in je knjižno izdajo tudi

sama ilustrirala. Na ogled bodo skice in akvareli, ki dopolnjujejo besedilo o pogumni mali miški Rubi in njenih prijateljih. Avtorica je dogajanje postavila v domače okolje Škofje Loke, zato so tako ilustracije kot tudi pravljičica še kako vredni ogleda in branja.

Darja Čadež je Škofjeločanka, študentka biologije in aktivna tabornica, ki se v prostem času posveča slikanju. Najbližja ji je tehnika akvarela, v kateri nastajajo izvrstni portreti živali. V zadnjem času se izpopolnjuje tudi v računalniški grafiki in animaciji. Miška Rubi in zlati list je njeno prvo izdano literarno in obenem tudi prvo avtorsko ilustrirano delo.

Razstava fotografov iz Škofje Loke, Selške in Poljanske doline še do konca januarja; na sliki fotografija Urbana Babnika

Vesela novica za bralce

Z letošnjim letom je nova knjižnica v Frankovem naselju odprta en dan tedensko več, dodatne ure pa se bodo razveselili tudi obiskovalci matične knjižnice.

Klavdija Škrbo Karabegović

Iz Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka prihajajo same dobre novice. Direktor Matjaž Eržen je prejel Čopovo nagrado za izjemne dosežke na področju knjižničarstva, z letošnjim letom pa svoj delovni čas podaljšujeta dve krajevni enoti knjižnice, in sicer Železniki ter Trata, uro prej pa bo ob četrtnih odprta tudi matična knjižnica v Škofji Loki. Krajevna knjižnica Trata, ki je v novih prostorih zaživela šele pred nekaj meseci in ki obeta nov kulturni center in center druženja, bo tako po novem odprta tudi ob torkih od 14. do 19. ure. V istem času je odprta tudi ob ponedeljkih in sredo, ob petkih pa svoja vrata odpre

Knjižnica na Trati, doslej odprta le tri dni v tednu, je po novem odprta tudi ob torkih. / Foto: Gorazd Kavčič

med 10. in 15. uro. Kot je povedala knjižničarka Neža Hribernik, so vse knjižničarke vesele podaljšanja delovnega časa, saj svoje delo rade opravljajo. »Komaj pa tudi čakamo, da bo konec koronakrize in z njo povezanih omejitev, saj imamo prav na Trati veliko načrtovanih prireditev za vse generacije. Številne dogodke smo v tem času preselili na splet, a z veseljem pričakujemo trenutek, ko bo knjižnica res postala nekakšen dnevni center Trate, kjer se ljudje radi zadržujejo,« je še povedala Hribernikova.

Dodatnega dneva pa so se razveselili tudi obiskovalci. Anka Polajnar, redna obiskovalka knjižnice, je tako dejala: »Meni je to super. Več je odprta, bolje je. Pogosto lovim zadnje minute in dodatni dan odprtja me zelo veseli. Vsekakor bomo to izkoristili. Prav tako sem te novice vesela, ker je knjižnica pomembna kulturna točka v naselju.«

Gre za še eno potrditev več, da so občini Škofja Loka upravičeno vse do leta 2023 podaljšali naziv branju prijazna občina.

Letni program športa

Za področje športa bo občina letos namenila približno 860 tisoč evrov.

Klavdija Škrbo Karabegović

Z letnim programom športa se določijo obseg in vrsta področij športa, ki se financirajo iz občinskega proračuna, ter višina sredstev in način sofinanciranja. V programu so tudi posebna določila, ki urejajo vrednotenje na podlagi razvrščanja športnih panog, število priznanih programov v starostnih skupinah, število priznanih športnih prireditev in udeležencev medna-

rodnih tekmovanj ter vrednotenje promocijskih in šolskih športnih tekmovanj in programov. Posebno so urejeni kriteriji za delitev subvencije uporabnikom športnih dvoran.

Skupaj bo za področje športa Občina Škofja Loka v letošnjem letu namenila približno 860 tisoč evrov, od tega dobrih štirideset odstotkov oziroma skoraj 350 tisoč evrov za sofinanciranje športnih programov z javnim razpisom, pri čemer največji delež, in sicer 160 tisoč evrov, predstavlja športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhun-

ski šport. Za športne objekte in druga področja športa po letnem programu namenijo preostalih šestdeset odstotkov. Tako bodo za investicijsko vzdrževanje namenili 18 odstotkov vseh sredstev, osem odstotkov oziroma sedemdeset tisoč evrov pa bodo odšteli za novogradnje. Po besedah župana Tineta Radinje bodo sredstva namenjena nadaljnjemu razvoju nogometne infrastrukture, predvsem na področju Gorajt.

Po trideset tisoč evrov bo šlo za subvencije uporabnikom športnih dvoran, za podporo žičniški dejavnosti v občini prav tako trideset tisoč evrov, dvajset tisoč evrov pa za rekreativne projekte. Približno 17 odstotkov bo namenjenih za delovanje zavoda, nekaj sredstev pa bodo namenili tudi za mednarodne športne prireditve, kot sta denimo Pokal Loka in Tek štirih mostov.

JOŽICA VAVPOTIČ SRAKAR

Komunalno ekološka lista

Ves svet se je zaradi koronavirusa znašel v hudi krizi. Kriza ni samo zdravstvena, je tudi finančna in posledično socialna bomba. Verjetno gre za krizo, kakršne sedanje generacije še niso doživele. Ali je spodobno razsipati denar kar počez? Se to spodobi naši občini? Medtem ko je prenekatera občina raje denar namesto za noveletne okrasitve namenila pomoči potrebnim ali pa za darila za vse otroke, se je naša občina odločila drugače. Še več smo okrasili in razsvetlili, da bi se ja v srcih prižgala tako pričakovana radost. Koliko je k povečanju veselja in radosti prispevala novoletna okrasitev, še veliko večja kot pretekla leta, si naj odgovori vsak sam. Ta denar bi bil bolj koristen za kake druge namene in bi tudi drugače prižgal kako iskro upanja več, če bi ga namenili Rdečemu križu, Karitasu, Civilni zaščiti, otrokom. Morda bomo drugo leto bolj pametni. Ali pa nas bo spametovala kriza, ki šele prihaja.

Eden od projektov, ki bi nam v trenutni zdravstveni situaciji precej koristil, bi bil načrtovani novi zdravstveni dom oziroma zdravstveni center. To, da nam manjka zdravnikov, pediatrov, ambulant, specialistov, zobozdravnikov, fizioterapevtov, povrh vsega pa še parkirnih mest, čivkajo že ptički na veji. Že peto leto poudarjam pomen in potrebe po novem zdravstvenem domu. Pred tremi leti smo skupaj z ostalimi občinami škofjeloškega območja pisali Strategijo zdravstva. Od takrat se je komaj kaj premaknilo. Pa bi se moralo. Dala sem tudi pobudo za dodatno ambulantno družinskega zdravnika, saj šolajoča se generacija vsako leto odhaja iz šolskih ambulant in sproti napolni kapacitete pri družinskih zdravnikih. Te se napolnijo tudi z občani iz sosednjih občin. Je pa analiza pokazala, da so kapacitete napolnili tudi Ljubljanci in Kranjčani. Trenutno je morda v zdravstvenem domu res za spoznanje bolj mirno kot v necovidnih časih, vendar potrebe ostajajo.

Ena od pomembnejših prioritet pa so tudi dnevni centri za starejše. Ko bi svojec bil od doma nekaj ur ali nekajkrat na teden. Medgeneracijski center, ki nastaja na območju nekdanje vojašnice, je namenjen aktivnejšim starejšim. Potrebujemo pa nekaj še za tiste, ki si želijo le malce družbe, obrok, na koncu dneva pa spet k domačim. Zdaj je pravi čas za postavljanje novih prioritet.

ROLANDO KRAJNIK

Komunalno ekološka lista

Živeti v čistem okolju je ne samo potreba, temveč pravica vsakega posameznika. Ohranjati okolje čisto in zdravo za potomce je naša dolžnost. V Komunalno ekološki listi je spremljanje okoljske problematike zelo pomembno in temu bomo tudi v prihodnje posvečali največ časa.

Trenutno največjo nevarnost našemu zdravju predstavlja industrijska cona na Trati s podjetji, ki najbolj obremenjujejo okolje. Med onesnaževalci izstopa podjetje Knauf Insulation, ki je v letu 2019 v zrak izpustilo 182 ton SO₂, 1 tona flaura, 11 ton fenola, 4 tona formaldehida, 49 ton dušikovih oksidov, 4 tone klora, 26 ton ogljikovega monoksida, 11 ton amonijaka. Česar nismo podihali, se je odložilo v našem okolju, v naših vrtovih. Iz dimnika se kadi noč in dan, celo med prazniki se je iz te tovarne vel zlovešč dim, ki ni obetal nič dobrega. Vse to so dokazovale številne slike, ki so jih občani objavljali na družbenih omrežjih.

Vsa onesnaženja bi morale zaznati tudi merilne postaje, seveda, kadar in če delujejo. Že v poznem poletju smo ugotovili, da nekatere merilne postaje ne delujejo. Po več pozivih je občina vendarle zahtevala odpravo napak. Daleč najslabši zrak diha na Godešiču in v Virmašah, tudi Trata in Frankovo naselje nista dosti boljša. Občasno je zrak na teh mestih tako zelo onesnažen, da vrednosti delcev PM₁₀ in PM_{2,5} pridejo v rdeče, nevarno območje. Za prebivalce to pomeni, da je zadrževanje zunaj na zraku zdravju zelo škodljivo. Še posebej onesnažen zrak škoduje osebam z boleznimi pljuč ter srca in ožilja. Na Godešiču ljudje pogosto zbolevajo za rakom. Tudi pri novi bolezni covid-19 se kaže, da onesnažen zrak pripomore k težjemu poteku bolezni.

Občani bi morali vedeti, kdaj je zrak tako onesnažen, da ni primerno zadrževanje na prostem in zračenje prostorov. Zato sem na občino naslovil pobudo, da se vzpostavi sistem obveščanja, ki bo občane na to opozoril. Prav tako se ne strinjam s trditvami občinskih strokovnih služb, da za onesnaženost zraka ni kriva industrija, temveč hišna kurišča in promet. Ni dvoma, da dvesto hiš na Godešiču ne more onesnažiti zraka enako ali bolj, kot je onesnažen v Kranju ali Ljubljani. Veter delce in emisije ponese po celotni naši občini. Zato vam, vsem občanem in občanom, želim predvsem zdravo novo leto.

Knjižnice niso obsojene na izumrtje

Da knjige in knjižnice v današnji družbi »bežnih in begajočih, najpogosteje polpreverjenih informacij, grafičnih prikazov in begajočih slik, ki jih ponujajo sodobni zasloni, niso obsojene na izumrtje, verjame mag. Matjaž Eržen, direktor Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka, dobitnik Čopovega priznanja.

Danica Zavrl Žlebir

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je s Čopovim priznanjem nagradila Matjaža Eržena, direktorja Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka. Od leta 2011 je tretji mandat član Upravnega odbora Združenja splošnih knjižnic, sodeluje v delovnih skupinah za pripravo dokumentov na področju knjižničarstva. Škofjeloška knjižnica je bila med pobudniki, ko se je začel razvoj portala za izposajo e-knjig v slovenskem jeziku Biblos v letu 2013. V letu 2014 je Matjaž Eržen dotakratne izkušnje portala Biblos predstavil na posvetovanju knjižničarjev v Zagrebu. Leta 2018 so v organizaciji ZSK pristopili k testiranju možnosti skupne nabave in katalogizacije knjižničnega gradiva, ki ga je pol leta izvajalo nekaj slovenskih knjižnic. V nekaterih evropskih državah z razvitim knjižničnim sistemom je urejen sistem skupne nabave in katalogizacije, možnosti za uvedbo takega sistema so želeli ugotoviti tudi pri nas, pri tem je knjižnica iz Škofje Loke sodelovala z Mestno knjižnico Kranj. Lani so skupaj s koprsko knjižnico in podjetjem TrueCAD (v dogovoru z Združenjem splošnih knjižnic) razvijali spletno stran, ki sedaj služi za osnovo tudi drugim splošnim knjižnicam, kar zanje pomeni velik prihranek, poudari Matjaž Eržen, ki je pomembno prispeval k tem dosežkom na nacionalni ravni. Zanimljivo pa niso niti uspehi, ki jih je Knjižnica Ivana

Matjaž Eržen / Foto: Gorazd Kavčič

Tavčarja dosegla v času njegovega vodenja: preureditev vhoda v knjižnico s klančino, ki omogoča dostop tudi invalidom; selitev mladinskega oddelka na bivšo Namo; povečanje krajevne knjižnice v Železnikih, selitev knjižnice v Gorenji vasi in lani novi prostori knjižnice na Trati. Ves čas razmišljajo tudi o rešitvi generalnega prostorskega problema osrednje enote knjižnice z možnostjo selitve v bivšo stavbo Name v Škofji Loki. Spodbujajo razvoj knjižnične dejavnosti v smer avtomatizacije procesov izposoje, se povezujejo s knjižnicami v tujini, prirejajo razstave in dogodke, povezujejo knjižnico z lokalnim okoljem in krepijo njeno vlogo v tukajšnji kulturni ponudbi.

► **Kaj vam pomeni stanovsko priznanje za vaše delo?**

Kot navaja naše stanovsko združenje, je Čopovo priznanje najvišje strokovno priznanje, ki se podeli za enkratne dosežke, ki so plod izvirnih strokovnih pristopov ali za posebne zasluge pri popularizaciji knjižničarstva, krepitvi ugleda knjižničarjev, knjižnic in knjižničarske stroke v javnosti ter za zasluge pri razvoju knjižnične dejavnosti. Vesel sem, da je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije na predlog Združenja splošnih knjižnic prepoznala ne le moje, ampak delo celotnega kolektiva Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka za vrednega te nagrade. Res pa moram priznati, da so delo in ideje vodij in direktorjev manjših knjižnic najpogosteje tista pomembna »gonilna sila«, ki vpliva na njen razvoj.

Priznanje mi je torej znak, da so tudi v Združenju splošnih knjižnic in preko njih na ZBDS prepoznali ta moj trud zadnjih devetih let, odkar sem direktor Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka.

■ **V Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka ste prišli pred desetletjem iz Centralne tehniške knjižnice. Kakšna sprememba je bila to?**

V CTK sem delal skoraj deset let kot vodja oddelka za nabavo in katalogizacijo gradiva. Tu sem se srečeval z množico e-virov, kar je bilo takrat (leta 2002) še dokajšnja novost za splošne knjižnice, ne pa več tako velika za fakultetne knjižnice in raziskovalce, ki so bili naši uporabniki. Tu sem se srečeval tudi z različnimi modeli dostopa in ponudbe e-knjig z znanstveno vsebino in v tujih jezikih. To znanje in svoje vedenje in poznavanje specifične slovenskega uporabnika splošnih knjižnic sem potem združil in prenesel tudi v sedanje okolje ob začetku delovanja portala Biblos.

■ **Kakšni so danes časi za knjige in knjižnice?**

V svetu je že desetletje opaziti trend upadanja izposoje gradiva in branja. Žal se verjetno tudi to odraža v nižanju kulture medsebojnega komuniciranja. Tak trend zaznavamo tudi v številkah naših letnih poročil v zadnjih letih. Torej nekaj let za svetovnim trendom. Vendar zato na knjižnice ne gledam kot na ustanove, ki so obsojene na izumrtje. Nasprotno! Prav zaradi tega trenda in posledic, ki jih čutimo ne le kot posamezniki, ampak kot družba v celoti, je v splošnih knjižnicah potreben še dodaten napor in iskanje novih poti in rešitev, ki bi posameznike in preko njih družbo potegnili iz mrtvila bežnih in begajočih, najpogostejše polpreverjenih informacij, grafičnih prikazov in begajočih slik, ki jih ponujajo sodobni zasloni. Ti pa žal ne morejo dvigniti človeškega duha do višin, ki jih lahko posreduje le zapisana beseda leposlovnega besedila. Pa četudi je ta v e-obliki! To nesporno dokazuje mnoge znanstvene raziskave.

■ **Radi se ozirate po dobrih tujih praksah: katere vam je uspelo uveljaviti doslej in katere bi še radi?**

V času svojega službovanja v Škofji Loki sem se sam udeležil nekaterih konferenc in strokovnih srečanj v tujini, ob katerih sem si ogledal tudi tuje prakse (Danska, Irska, Anglija). O tem sem poročal tudi domači strokovni javnosti. Pred leti (2016) sem bil kot predavatelj povabljen na konferenco litovskih splošnih knjižnic, kjer sem predstavil naše dotedanje izkušnje z izposojjo e-knjig preko portala Biblos. Prav tako sem skupaj v organizaciji Združenja splošnih knjižnic obiskal nekaj knjižnic na Nizozemskem. Želel pa bi si ogledati še knjižnično prakso v nekaterih drugih skandinavskih državah, saj so le-te znane in v knjižničarskem svetu priznane kot tiste, ki imajo najboljše razvito dejavnost splošnih knjižnic.

■ **Kakšni bralci so v Škofji Loki in na Škofjeloškem?**

Bralci na našem območju so verjetno taki kot drugod. Smo pa še nekaj let nazaj ugotavljali, da že omenjen upad izposoje, ki se je pred leti pojavljal tudi v Sloveniji, v okolju naše knjižnice ni bil tako izrazit, kar velja tudi še danes. Prav tako je upad manjši v obeh dolinah kot v Škofji Loki. Prav tako smo presenečeni nad dobro uporabo/izposojjo e-knjig na portalu Biblos. Rezultati izposoje so precej višji od slovenskega povprečja, primerjalno na našo velikost. Morali pa se bomo precej truditi, da obdržimo bralno kulturo na nivoju, saj njen padec pomeni tudi upad splošnega nivoja odnosov v družbi.

■ **Ste navdušen amaterski igravec. Povejte kaj o tem!**

Približno petnajst let smo v domačem okolju v decembru pripravljali t. i. vesele večere. Vsebinsko nezahtevne lahko predstave, z napol improviziranimi zabavnimi dogodivščinami, ki so bile prilagojene vsakokratnim nastopajočim posameznikom. Zdaj tega ni že kakšnih deset let, saj smo se sodelujoči »izpeli«. Dve sezoni sem sodeloval tudi z Loškim odrom pri predstavah Mišelovka in Coprniška krvava rihta, ki je imela precejšen odmev in dober obisk. Že od prve ponovne izvedbe Škofjeloškega pasijona v letu 1999 sem del skupine iz Žabnice, Šutne in Dorfarjev. Od uprizoritve v letu 2009 sem tudi njen vodja, kar pomeni, da skrbim za zbiranje prostovoljcev, informiranje in prve stike med prostovoljci in režiserjem, sam pa nastopam tudi kot prostovoljec v lončarskem cehu.

OPTIKA OMAN ZEISS

SPECIALISTI ZA OČALA IN KONTAKTNE LEČE
že od leta 1993

STROKOVNI PREGLEDI VIDA
ponedeljek–petek od 8. do 18. ure

Kidričeva cesta 3, Škofja Loka
Tel.: 04 511 17 16
optika.oman@gmail.com

ESSILOR®
OPTIFOG®

**VID BREZ ZAMEGLITVE
ZA NOVI NAČIN ŽIVLJENJA**

Z voščilnicami učenci tudi dobrodelni

Na Osnovni šoli Cvetka Golarja in Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto so se v decembru posvetili izdelavi pisem in voščil, s katerimi so razveselili bolne in starejše ter vse, ki so v tej epidemiji najbolj izpostavljeni.

Mateja Rant

Na Osnovni šoli (OŠ) Cvetka Golarja v Škofji Loki so tako izpeljali poseben, dobrodelni kulturni dan, ki so ga povezali s projektom Otroštvo podaja roko modrosti, ki ga vodijo v okviru Unesca. Namen projekta je druženje mladih s starejšimi, kar pa lani zaradi epidemije covid-19 ni bilo izvedljivo, je pojasnil pomočnik ravnateljice Andrej Novljan. Zato so se odločili, da starejšim in vsem tistim, ki so v tej epidemiji najbolj izpostavljeni, vsaj kakšen dan polepšajo z unikatnimi prazničnimi voščilnicami. Tudi v OŠ Škofja Loka-Mesto so se dan šole odločili praznovati z vključitvijo v dobrodelni projekt, s katerim so polepšali dan najbolj ranljivim osebam v obdobju zaprtja države, je pojasnila pomočnica ravnateljice Elizabeta Proj.

Lanski december je bil bistveno drugačen, kot smo jih bili vajeni – šole so bile zaprte, živahno predpraznično vzdušje pa je vsak lahko ustvarjal le v krogu svoje družine, je poudaril Novljan. A v njihovi šoli kljub temu niso pozabili na starejše in tiste, ki so v teh časih najbolj izpostavljeni, zato so jim praznike polepšali z unikatnimi voščilnicami. Voščilnice so izdelovali v sklopu kulturnega dneva, ki so ga povezali s projektom Otroštvo podaja roko modrosti, ki ga vodijo v okviru Unesca. »Zavedamo se, da Ločani ne moremo biti ponosni na svoje

mesto in zgodovino, če spregledamo ljudi, ki so vsak na svoj način dodali svoj delež v mozaik te lepote. Zdaj so jim na videz pošle moči, a vendarle nam še vedno dajejo priložnost, da prav zaradi njih postajamo srčnejši ljudje,« je dejal Novljan. Njihovi učenci so skupaj izdelali skoraj 1400 voščilnic, ki so jih poslali v Center slepih, slabovidnih in starejših (CSS) Škofja Loka, Junakom 3. nadstropja, v Dom upokojencev Podbrdo, razdelili so jih še med zdravstveno osebje, prostovoljce, gasilce, gorske reševalce, policiste, poštarje, trgovce ... Voščilnice so opremili z najboljšimi željami in upanjem, da se kmalu vrnemo v življenje, kakršnega smo vajeni.

Podobnega projekta so se lotili tudi v OŠ Škofja Loka-Mesto, kjer so v prazničnem decembru zbrali več kot sedemsto pisem in voščil, je pojasnila Špela Zamrnik. Z njimi so razveselili otroke na pediatrični kliniki, oskrbovance CSS Škofja Loka, Doma upokojencev Kranj in Zavoda usmiljenk – doma sv. Katarine ter se priključili projektu Mala pozornost za veliko veselje, v okviru katerega so tako tudi s pomočjo njihovih učencev zbrali kar 67.176 voščil za starostnike po vsej Sloveniji. »Organizatorji projekta – DEOS Center starejših Notranje Gorice – so ta množičen odziv že prijaviли za Guinnessovo knjigo rekordov,« je razložila Špela Zamrnik in dodala, da so učenci s skupnimi močmi ponovno dokazali, da se lahko dobrodelnost poveže s kulturo in ogreje srca vseh, ki v teh razmerah ne morejo imeti stika s svojimi najdražjimi.

V OŠ Cvetka Golarja so učenci izdelali kar 1400 unikatnih voščilnic.
/ Foto: arhiv šole

Voščilnice, ki so jih izdelali učenci OŠ Škofja Loka-Mesto
/ Foto: arhiv šole

Gimnazija Franceta Prešerna (GFP)

Na GFP se v letošnjem šolskem letu kot vsa zadnja leta šola približno 560 dijakov. V vsakem letniku imamo dva oddelka gimnazije, dva oddelka ekonomske gimnazije in en športni odderek ekonomske gimnazije, ki je edini športni odderek v strokovnih gimnazijah v Sloveniji.

Dijaki se zaradi epidemioloških razmer že več mesecev izobražujejo na daljavo. Čeprav pristnega stika med učiteljem in dijakom ne more nadomestiti nobena tehnologija, nam je na Gimnaziji Franceta Prešerna izobraževanje na daljavo blizu, saj na ta način poučujemo že 15 let. V to nas je privedla narava dela, ker se je na naši gimnaziji vedno šolalo veliko športnikov, ki so pogosto odsotni od pouka. Izobraževali so se tako izvrstni športniki, kot sta **slovenska športnika leta 2020 Primož Roglič** in **Anamarija Lampič**, pa brata **Peter in Domen Prevc**, **Anže Lanišek**, **Žan Košir**, **Vesna Fabjan**, **Grega Žemlja**, **Peter John Stevens**, **Štefan Hadalin**, **Alex Cisar** in mnogi drugi.

Kako nadarjeni so naši dijaki na različnih področjih, pove podatek, da so vsa zadnja leta od dvajsetih Mladih upov Slovenije izbrani kar trije naši dijaki, in to od športnikov do glasbenikov. Letos so izbrani v projekt Zavarovalnice Triglav Mladi upi: **Anže Gros** (smučarski tekač), **Nika Murovec** (alpska smučarka) in **Žak Mogel** (smučarski skakalec).

Za mladostnike je zelo pomembno, da jim šola zmore prisluhniti, da lahko usklajujejo šolske obveznosti in da razvijajo svoja močna področja. Področja, ki jih veselijo, saj se bodo le na ta način razvili v zadovoljne in uspešne mlade ljudi. Sistem, ki smo ga na GFP začeli razvijati s športniki in za katerega smo od Olimpijskega komiteja Slovenije prejeli certifikat Športnikom prijazno izobraževanje, v zadnjih letih uspešno uveljavljamo tudi pri dijakih glasbenikih, raziskovalcih in dijakih, ki so veliko odsotni zaradi bolezni.

Glasbeniki se pogosto vzporedno šolajo. Trenutno **harfist Jernej Mišič**, ki je bil lansko leto izbran za Mladega upa Slovenije, poleg naše gimnazije v italijanskem Vidmu obiskuje še akademski študij. S primernimi prilago-

Foto: Arhiv GFP

ditvami so v preteklosti dijaki glasbeniki, ki so se vzporedno šolali, postali zlati maturantje.

Veliko pozornosti smo namenili tudi dijakom, ki jih navdušuje likovna umetnost. Šolske hodnike naše gimnazije krasijo likovni in fotografski izdelki naših sedanjih in nekdanjih dijakov. Z umetniki Likovnega društva Kranj smo na šoli pod mentorstvom akademskega slikarja Klavdija Tutte postavili prvo stalno didaktično zbirko likovnih del na srednji šoli. Predstavljenih je 40 umetnikov in več kot 100 umetniških del ter dela naših dijakov.

Časi, ki jih preživljamo zadnji dve šolski leti, so zahtevni in tako dijake kot učitelje postavljajo pred neprestano nove izzive. Na GFP smo še toliko bolj veseli, da nam je pri izobraževanju na daljavo v

pomoč pripomoček eAsistent s svojimi spletnimi učilnicami in mnogimi komunikacijskimi kanali, ki sta ga razvila naša dijaka s pomočjo svojega učitelja za informatiko in ga danes uporablja veliko slovenskih vrtcev in šol, uveljavlja pa se tudi v tujini. Ob njegovem snovanju leta 2009 si verjetno **Vladimir Balukčić** in **Mihael Mirt** nista predstavljala, da bo prišel čas, ko bo celotno izobraževanje potekalo na daljavo.

Na Gimnaziji Franceta Prešerna smo v preteklosti na mnogih področjih orali ledino. Sodobni učni pristopi so že dolgo naš vsakdanjik. Ponosni smo na naše delo, predvsem pa na naše dijake, ki so dejavni na mnogih življenjskih področjih in v ponos celotni Sloveniji, saj so njihovi vrhunski dosežki znani tudi zunaj naših meja.

Gimnazija
Franceta
Prešerna

Šola za ponosne, samozavestne, uspešne

- Izobraževalni programi:**
 - G** Gimnazija
 - EG** Ekonomska gimnazija
 - EG-Š** Ekonomska gimnazija – športni odderek
- Izobraževanje na daljavo**
- Izobraževanje za odrasle**
- Fleksibilno izobraževanje**

www.gfp.si | [Gimnazija Franceta Prešerna](#)

... in še mnogo več!

Prijateljstvo je vredno več od zlata

Na natečaju za najlepšo otroško pravljico Škofje Loke je s pomenljivim sporočilom, da je prijateljstvo največ, kar lahko damo drugim in sebi, zmagala pravljica Miška Rubi in zlati list avtorice Darje Čadež.

Maša Likosar

Ideja o natečaju je vzknila iz želje, da bi novopečenim staršem poleg enkratnega denarnega prispevka ob rojstvu otroka podarili še knjižno darilo iz domačega okolja ter tako spodbudili bralno kulturo tako pri otrocih kot njihovih starših. »Želeli smo narediti nekaj več, in ne zgolj podariti ene izmed obstoječih pravljič. Zato je Občina Škofja Loka tokrat prvič razpisala natečaj za najlepšo otroško pravljico Škofje Loke, razpisna pogoja pa sta bila med drugim tudi, da delo še ni objavljeno in da ima avtor stalno prebivališče v občini Škofja Loka, s tem smo želeli spodbuditi lokalne avtorje k ustvarjanju,« je pojasnila vodja projekta

Petra Mohorič Peternelj z Občine Škofja Loka. Na natečaj so prejeli 52 zelo raznolikih pravljič, od tega pravljič treh avtorjev niso ustrezale razpisnim pogojem. »Najbolj nas je razveselilo, da je razpis nagovoril celo paletu ljudi, od otrok do upokojencev, od vzgojiteljev do umetnikov in celo zgodovinarjev,« je povedala in dodala: »Za vsaj deset pravljič bi lahko rekli, da imajo ogromen potencial, ki bi z manjšimi ali večjimi popravki lahko postale krasne pravljič.«

Pravljič je ocenjevala petčlanska komisija. »Kljub temu da je bila konkurenca močna, je pravljič Miška Rubi in zlati list avtorice Darje Čadež zelo izstopala in jo je komisija soglasno izbrala za zmagovalko natečaja. Prepričala je s svojo svežino, lepo tekočimi verzi, nevsiljivim vpletanjem loške krajine, zapletom ter močnim

končnim sporočilom, da je prijateljstvo vredno več od zlata,« je zaupala. Drugo mesto je zasedla pravljič Štorklja Loka avtorja Damirja Grbanoviča, tretje mesto pa Helena Janežič s pravljič V naročju dobrega velikana. Razstava ilustracij zmagovalne pravljič je bila takoj, ko je bila pravljič dana v tisk, že na ogled v Mali galeriji na hodniku Občine Škofja Loka. V mesecu januarju pa bo, če bodo dovoljevale epidemiološke razmere, na ogled tudi v Sokolskem domu.

Darja Čadež se je na natečaj prijavila, ker ji je bila ideja natečaja zelo všeč in ker je videla možnost, da bi lahko pravljič tudi sama ilustrirala. Njena pravljič, ki je obenem njeno prvo izdano literarno delo, govori o pogumni mali miški Rubi, ki najde zlati list, ki je bil drugačen od vseh ostalih listov, ki jih pozna. Navdih je avtorica črpala iz svojega življenja, vse se dogaja v Škofji Loki, junaki so iz njenega študija biologije, sporočilo pa iz tabornštva in prijateljstva. »V pravljič sem želela pokazati to, v kar v resničnem življenju močno verjamem, da je sodelovanje ključ do uspeha,« je dejala in dodala, da ji je priložnost, da svoje besedilo tudi ilustrira, omogočilo dodatno vsebinsko obogatitev pravljič. »Vse, česar mi skozi besedilo morda ni uspelo v celoti sporočiti, sem lahko izrazila skozi ilustracije,« je povedala Čadeževa in sklenila: »Prva nagrada mi pomeni potrditev, da zmorem. Odprla mi je priložnost, da predstavim svoj hobi javnosti in je pomemben vir notranje motivacije za razvijanje likovno oblikovalskih spretnosti ter morda prva stopnica v svetu ilustracije za naprej.«

Petra Mohorič Peternelj in zmagovalka natečaja za najlepšo otroško pravljič Škofje Loke Darja Čadež

Prostovoljstvo je izvrstna priložnost

Devetnajstletni Rok Šarić je prejemnik naziva naj prostovoljec leta 2020 v občini Škofja Loka. S prostovoljskim delom se je prvič srečal v devetem razredu osnovne šole, ko se je vključil v bronasto stopnjo programa Mepi.

Maša Likosar

V srednji šoli je program Mepi dokončal na zlati stopnji, vendar svojega prostovoljskega dela tedaj ni zaključil, pač pa se je začel kot prostovoljec udeleževati na več različnih področjih, ki so ga zanimala. Rok Šarić je tabornik že 15 let, je mentor v Društvu tabornikov Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka in predavatelj na enem izmed taborniških izobraževalnih tečajev. Dela tudi na Zvezi tabornikov Slovenije, predvsem v okviru Komisije za odnose z javnostmi. V srednji šoli je pogosto obiskoval Mladinski center Blok v Škofji Loki, kjer je delal kot inštruktor in sodeloval v njihovem programu. »Vodja tega centra me je povezal tudi z Matjažem Voukom, ki v Škofji Loki koordinira mednarodne ESC-prostovoljce. Lani jeseni sem postal mentor Katarini iz Nemčije,« nam je zaupal Šarić, ki je tudi podpredsednik kluba Interact. »Zelo sem hvaležen, da sem lahko aktiven na več področjih, da mi to dopuščajo čas in zmogljivosti,« je dodal. Skupaj z Adjo Novinc in Kajo Mavrič je v preteklem letu vodil tudi projekt Škrat za en dan, v okviru katerega so zbrali skoraj sedemdeset daril za otroke iz socialno ogroženih družin s Škofjeloškega. Kot prostovoljec se je na začetku epidemije vključil v skupino, ki je pomagala Civilni zaščiti v Škofji Loki in opravljal razna dela, kot je raznašanje obrokov in zapiranje javnih površin. »Zdi se mi, da se je delo vsakega prostovoljca v preteklem letu usmerilo zlasti v blaženje

Naj prostovoljca leta 2020 v občini Škofja Loka Roka Šarića odlikuje vestno prostovoljsko delo predvsem na področju mladih. / Foto: Nika Rihtaršič

posledic epidemije covid-19. Tudi mi smo se z ekipo tabornikov poleti še posebej potrudili, da smo organizirali taborjenje za osnovnošolske otroke, ki so bili po nekaj mesecih doma željni pristne dogodivščine. Ob upoštevanju vseh takrat veljavnih ukrepov nam je uspelo izvesti izvrstno taborjenje,« je pojasnil.

Prostovoljstvo bi moralo biti po Šarićevih besedah nekaj, s čimer bi se moral človek ukvarjati po svoji naravi. »Ne želim, da bi ljudje prostovoljstvo dojemali samo kot delo, za katero ne prejmeš materialnega povračila. Prostovoljske dejavnosti so predvsem izvrstna priložnost za učenje, nabiranje izkušenj in širjenje socialne mreže ter gojenje določenih

vrednot, kot so solidarnost, nesebičnost, odklik od materialnega zadovoljstva in pomoč. Vse to, kar je morda v današnji družbi včasih spregledano ali pa premalo cenjeno,« je poudaril. Prostovoljstvo in prostovoljske organizacije so po njegovem mnenju v Sloveniji dobro razviti, a vendar se mu zdi, da ljudje prostovoljstvo pogosto napačno dojemajo. »Prostovoljstvo je v naši državi pomembna vrednota, kljub temu da ljudje v njem premalokrat vidijo zlasti priložnost zase in za to, da izboljšajo svoje okolje,« je povedal Rok Šarić in dodal, da je naziv naj prostovoljec priznanje zanj in za njegovo delo ter predvsem spoznanje, da prostovoljstvo ljudje okoli njega cenijo in spoštujejo.

Ohranili projekt, ki povezuje

Decembra lani so šestič izvedli projekt Izložbe domišljije, kjer se je povežalo 15 organizacij z namenom, da obiskovalcem ponudijo edinstveno praznično izkušnjo. Tokratna izvedba je zaradi epidemije covida-19 potekala virtualno.

Maša Likosar

Škofjeloške kulturne institucije in posamezni ustvarjalci pri projektu svoje prostore namenijo predstavitvi del umetnikov, rokodelcev, fotografov, oblikovalcev in drugih ustvarjalcev ter jih spremenijo v praznične trgovine. »Še posebej v tej novi in nepredvidljivi realnosti je pomembno, da podpiramo domače ustvarjalce, kar je bil tudi cilj letošnje, čeprav v večini virtualne izvedbe. Ljudi smo pozvali, naj se obdarujejo z lokalno izdelanimi ter izvirnimi darili,« je pojasnila Kati Sekirnik iz Razvojne agencije Sora,

koordinatorica projekta Izložbe domišljije.

Ogled in nakup izdelkov je potekal večinoma virtualno, kar so zagotovili z učinkovito spletno trgovino in dobro promocijo. »Vsi sodelujoči so ponudbo stalno objavljali na svojih spletnih kanalih, stran Izložbe domišljije na Facebooku pa je služila kot osrednji kanal za združevanje vseh ponudnikov in njihovo predstavitev. Pri umetniških delih in unikatnih izdelkih je sicer stik z obiskovalcem nujen in le virtualni prikaz ni dovolj. Kljub temu je bil odziv javnosti pozitiven, vsekakor pa letošnjega decembra tudi v prodajnem smislu ne moremo primerjati s prejšnjimi,« je dejala Sekirnikova in dodala: »Novost

lanskoletne promocije so bili kratki predstavitveni videi sodelujočih, s katerimi smo virtualno izvedbo naredili nekoliko bolj osebno.«

Za nekaj dni pred božičem so se v skladu z aktualnimi ukrepi nekateri razstavnici in prodajni prostori lahko odprli, a vseeno po besedah Sekirnikove v starem mestnem jedru ni bilo veliko obiskovalcev. »Tudi če je bil tokrat prodajni učinek slabši kot prejšnja leta, se nam zdi pomembno, da smo Izložbe domišljije 2020 vseeno izpeljali. Z izvedbo namreč ohranimo kontinuiteto tega povezovalnega projekta in širimo zavest o tem, kako pomembni so domači ustvarjalci ter kulturna dimenzija našega življenja,« je sklenila.

Pretežno virtualni prazniki

V prazničnem decembru zaradi omejitev v zvezi z epidemijo covida-19 ni bilo druženj in s tem tradicionalnih decembrskih dogodkov. Tudi silvestrovanju na prostem se je Škofja Loka letos odpovedala. Namesto tega je silvestrovanje potekalo na radijskih valovih, več tradicionalnih dogodkov pa po družbenih omrežjih. Otroci so kljub temu dobili Miklavževa darila, za kar vsako leto poskrbi Prosvetno društvo Sotočje, ki je tudi letos na Mestnem trgu postavilo jaslice. Izložbe domišljije je bilo večino časa mogoče obiskati samo virtualno. Decembra so bile dobrega odziva deležne humanitarne akcije v občini. In mesto je sijalo v lučeh, ki budijo upanje na svetlejše čase.

Sodelujoči pri projektu Izložbe domišljije poudarjajo, da je tudi v času po prazničnem decembru pomembno z obiskom in nakupi podpirati domačo ustvarjalno in umetniško produkcijo. / Foto: Gorazd Kavčič

Balinarji Trate čakajo na začetek super lige

V najverjetneje skrajšani sezoni bo Trata lovila že šetnajsti naslov državnega prvaka.

Simon Šubic

Negotovost zaradi epidemije covida-19 in posledični omejitveni ukrepi so zamaknili tudi začetek balinarske super lige, v katerem nastopajo tudi balinarji Trate, ki je zadnjo sezono končala tik pod vrhom, potem ko so petnajstkratni državni prvaki v finalu s 7 : 15 izgubili proti sežanski Skali. Po sezoni se je z mesta vodje ekipe poslovil Silvo Korošak, vodenje pa je zdaj prevzel nekdanji svetovni prvak v natančnem izbijanju Damijan Sofronievski, ki bo tako v novi sezoni nastopal v dvojni vlogi – kot igralec in vodja ekipe.

Nova superligaška sezona bi se morala začeti sredi novembra, a

Traški balinarji še vedno čakajo na začetek nove sezone. / Foto: arhiv GG

balinarske dvorane zaradi vladnih ukrepov še vedno samevajo, saj v njih ne smejo potekati niti treningi. »To čakanje na začetek lige je precej mučno, vsi si želimo čim prej začeti. Glede na to, da smo nekaj časa že izgubili, je zdaj predvideno, da bi novo sezono super lige skrajšali, o čemer bomo klubi na video konferenci odločili do 15. januarja. Predvideni sta dve predtekmovalni skupini s petimi klubi, ki bi se po skupinah razporedili na podlagi lestvice po rednem delu lanske sezone. Če bo predlog potrjen, bo Trata igrala v skupini z Velenjem, Krimom, Postojno in aktualnim prvakom Skalo. Najboljši ekipi v vsaki skupini bi se nato uvrstili na zaključni turnir,« je razložil Sofronievski.

Začetek lige ni znan, kot prvi možni datum pa Sofronievski vidi 30. januar.

Jedro letošnje ekipe sestavljajo isti igralci kot lani, poslovil pa se je Gregor Oprešnik, ki bo kariero nadaljeval v Italiji. Poleg tega je Dejan Koren trenutno na misiji na Kosovem, a nanj še vedno računajo, v ekipi tudi upajo, da bo Uroš Vehar odpravil težave s kolonom. Novih igralcev niso iskali, so pa znova registrirali Dejana Smeha, ki sicer ni igral že nekaj let. »Kljub vsemu menim, da ostajamo konkurenčni v bitki za naslov državnega klubskega prvaka. Ali je ta dosegljiv, pa bomo videli, ko bodo balinišča znova oživila,« je še dejal Sofronievski.

Oblak petič nogometaš leta

Maja Bertonec
Foto: Gorazd Kavčič

Športni dnevnik Ekipa SN je v sodelovanju z novinarji drugih slovenskih medijev izbral najboljšega slovenskega nogometaša

leta. Izbor je potekal trinajstič. V letu 2020 je ta naziv pripadel Škofjeločanu Janu Oblaku. Slovenski reprezentančni vratar in član madridskega Atletica je to lovoriko osvojil že petič. Za njim so se zvrstili Josip Iličić (Atalanta), Samir Handanović (Inter), Kevin Kampl (Leipzig) in Miha Blažič (Ferencváros).

Jan Oblak je slovenski nogometaš leta 2020.

Zagotoviti potresno varen objekt

Potresa ni moč napovedati, lahko pa se meri in na podlagi teh meritev ter geoloških značilnosti terena izdela karte potresne nevarnosti, ki so podlaga za potresno odporno gradnjo stavb.

Maša Likosar

Iz tovrstnih kart je po besedah arhitektke in generalne sekretarke Združenja zgodovinskih mest Slovenije Mateje Hafner Dolenc razvidno, da je vsa Slovenija na potresno nevarnem območju, vendar pa so nekateri predeli, predvsem v smeri od severozahoda proti jugovzhodu, vseeno bolj potresno dejavni kot drugi.

»Škofja Loka leži v severozahodnem delu Slovenije, ki je potresno najbolj aktiven, kar pričajo podatki o potresih iz zgodovine, na primer

posoški potres iz leta 1998, ko je bila tudi Škofja Loka v potresnem območju in zajeta v popotresno obnovo ter prejela sredstva države za saniranje poškodb potresa,« je povedala in dodala, da so poleg Škofje Loke v območju največje potresne ogroženosti na Gorenjskem še Kranj, Radovljica, Tržič in Jesenice.

Najslabša gradnja v povojnem času

Zaradi potresne ogroženosti je pri načrtovanju novogradnje dobro izdelati geološko-geomehansko poročilo in opraviti geomehansko preiskavo sestave tal, ki je podlaga

za načrtovanje konstrukcije novogradnje. Taka preiskava je po pojasnilu sogovornice nujna pri načrtovanju novogradenj na strmih ali celo potencialno plazovitih terenih, kjer je možna prisotnost podtalnice ali se predvideva nestabilna zemljina na terenu, ki je že preoblikovan zaradi posegov človeka, kot sta nasipanje ali izkopavanje. »Najboljša preventiva pred potresi je potresno odporna gradnja po predpisih, ki sledijo kartam potresne nevarnosti. Karte povedo, kako močne potrese in kakšne učinke je moč pričakovati na nekem območju,« je pojasnila sogovornica in dodala, da je tež-

Med potresno ogrožena spadajo tudi stara mestna in podeželska jedra, kajti njihova potresna odpornost je po besedah arhitektke Mateje Hafner Dolenc neustrezna. / Foto: Gorazd Kavčič

je zagotavljati potresno varno gradnjo ali obnovo pri starejših objektih, pri čemer ne govorimo le o objektih, starih več sto let. »Podatki kažejo, da je bila najslabša gradnja z uporabo manj kvalitetnih materialov in gradiv kot tudi nekvalitetne tehnologije gradnje v povojnem času, v letih od 1945 do 1964, ko še ni bilo ustreznih predpisov, ki bi regulirali potresno varno gradnjo,« je povedala in pojasnila, da so kulturni spomeniki in objekti kulturne dediščine, gradovi, graščine, samostani, dvorci ... potresno najbolj ranljivi objekti. Med ogrožena spadajo tudi stara mestna in podeželska jedra, kajti njihova potresna odpornost je neustrezna. Na vprašanje, koliko

”

Podatki kažejo, da je bila najslabša gradnja z uporabo manj kvalitetnih materialov in gradiv kot tudi nekvalitetne tehnologije gradnje v povojnem času, v letih od 1945 do 1964, ko še ni bilo ustreznih predpisov, ki bi regulirali potresno varno gradnjo.

objektov kulturne dediščine pa je ustrezno statično saniranih in s tem potresno varnih, pa Hafner Dolenčeva odgovarja, da mnogo premalo. »Rečemo lahko, da je bila izvedena statična sanacija konstrukcije le pri tistih objektih kulturne dediščine, ki so šli v celovito obnovo ali prenovo in je bila pridobljena projektna dokumentacija po Zakonu o graditvi objektov in gradbenem dovoljenju. Teh pa je po oceni med 10 in 15 odstotkov,« je pojasnila.

Ustrezna statična sanacija pomeni najprej natančen pregled konstrukcije in oceno poškodb, na podlagi tega pa izdelavo načrta statične sanacije. / Foto: Gorazd Kavčič

Statična sanacija objekta

Rešitev pri objektih starejšega datuma je ustrezna in kvalitetno načrtovana, projektirana ter izvedena popotresna ali statična sanacija objekta. »Ustrezna statična sanacija pomeni najprej natančen pregled konstrukcije in oceno poškodb, na podlagi tega pa izdelavo načrta statične sanacije. Že pri načrtovanju, in seveda tudi pri izvedbi se trudimo, da so posegi čim manjši in za objekt čim manj 'boleči'. Ohranjamo, kar je moč ohraniti, in obnovimo le tisto, kar je potrebno, da bo objekt potresno varen. Največkrat to pomeni utrditev nosilne konstrukcije, vgradnjo jeklenih ali AB protipotresnih vezi, injektiranje, utrditev temeljev,« je dejala in poudarila, da se glede sanacije pri vsakem objektu odloča posebej, in sicer na podlagi opravljenega natančnega pregleda in ugotovljene poškodbe. Glavni razlog za manj izvedenih, čeprav potrebnih statičnih ali celovitih sanacij objektov kulturne dediščine je zagotavljanje potrebnih sredstev. »Žal se velikokrat ne zavedamo nujnosti take sanacije in raje izberemo lažjo pot, pri čemer se odločimo za obnovo, po kateri bo objekt lep, ne pa tudi varen,« je povedala Hafner Dolenčeva in pojasnila še, da imajo občine članice Združenja zgodovinskih mest Slovenije razpise, na katerih lahko lastniki pridobijo sredstva

za obnovo kulturnih spomenikov in objektov kulturne dediščine, kar jim je lahko v veliko pomoč. »Seveda pa bodo najbrž še vedno glavnino sredstev morali zagotoviti lastniki sami,« je dodala. V zadnjih nekaj letih je tudi Eko sklad Republike Slovenije omogočil pridobitev sredstev za energetsko sanacijo objektov kulturne dediščine. »Težava ali celo napaka pa je bila, da smo tako spodbudili ali celo izvedli energetsko sanacijo brez predhodno potrebne statične sanacije. To ocenjujemo kot veliko izgubljeno priložnost za to, da bi lahko sicer dobro načrtovan ukrep energetske učinkovitosti in zmanjševanja emisij toplogrednih plinov z nekaj več razmisleka in ustrezne koordinacije med različnimi strokami prinesel večje multiplikativne učinke,« je dejala in dodala, da je s 1. januarjem 2021 po šestih letih ponovno stopil v veljavo Zakon o dodatnih sredstvih za nekatere nujne programe v kulturi, ki je namenjen za sanacijo najbolj ogroženih kulturnih spomenikov in v obdobju 2021–2027 prinaša 122,6 milijona evrov sredstev za investiranje v obnovo ogroženih kulturnih spomenikov na državni in lokalni ravni. Dodatna sredstva za njihovo sanacijo, obnovo in prenovo pa si je moč obetati tudi iz kolača evropskih sredstev iz nove finančne perspektive 2021–2027.

Že na začetku decembra, ravno ob prižigu prazničnih luči, se je Škofja Loka odela v snežno odejo, v minulih dneh pa jo je osvežila nova snežna pošiljka. Tako imamo Loko v snegu dobesedno, če se je bilo treba v decembru odpovedati vsakoletnim živahnim prazničnim prireditvam pod tem imenom. Očitno pa se bomo še nekaj časa morali odpovedati tudi množični zimsko-športni dejavnosti. Foto: Gorazd Kavčič

Razgibajmo možgane

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

8	2			6				
3			7	2				4
5							9	7
	7					4		
			3		6			
		9					1	
9	4							1
2				3	8			6
				4			2	5

Rešitve

5	2	9	1	4	6	8	3	7
9	4	8	7	3	6	5	1	2
1	3	8	5	7	2	9	6	4
6	7	5	9	1	3	2	8	4
2	1	3	4	7	8	6	5	9
6	7	5	9	1	3	2	8	4
8	9	4	2	2	6	5	3	7
7	6	2	3	8	1	7	1	6
3	8	6	5	2	7	1	6	3
3	8	6	5	2	7	1	6	3

Policaji pišejo test

Štirinajst policajev piše test. Vprašanje se glasi, kateri avto je najhitrejši. Prvi napiše jaguar. Drugi pogleda k sosеду, ne vidi dobro in napiše januar. Tretji pogleda k sosеду, in da ne bi imel isto kot on, napiše februar. In tako do policaja, ki napiše december. Štirinajsti ni imel druge možnosti in je napisal srečno novo leto.

Težave v družini

Dedek: »Kako si kaj, Janezek, moj najljubši vnuček?«

Janezek: »Še kar dobro. Samo s tvojim sinom imam same probleme.«

O kompliciranju

Nikoli ne kompliciram. Če že, to skušam narediti na čim bolj enostaven način.

OVEN

21. marec–21. april

Ne glede na situacijo se vam bo v tem obdobju veliko dogajalo. Naj bo to čustveno ali pa poslovno področje. Vse boste vzeli zelo zares in ne boste dopustili, da se karkoli zgodi samo po sebi. Imeti dolgoročni načrt je vedno dobro, saj se nikoli ne ve, kaj nam prinaša jutrišnji dan. Gradili boste na zaupanju in uspeli.

LEV

23. julij–23. avgust

Pričakovali ste marsikaj in bili razočarani, čeprav ste vse vedeli že vnaprej. Ponavljati vedno iste napake sploh ni zanimivo in prišli boste do tega, da ne potrebujete več starih vzorcev, ki vam ne prinašajo nič dobrega. Veliko je ljudi, ki si želijo vaše družbe, in temu boste začeli posvečati večjo pozornost.

STRELEC

23. november–21. december

Čakali in čakali ste in končno boste dočakali sadove svojega preteklega dela. Vse vam enako pomeni, čustva in pa finance, saj gre navsezadnje vse z roko v roki. Nekaj imate, nečesa si želite – za vse pa se morate potruditi. Veseli boste novic in dobro voljo boste širili naokoli, da bodo vsi veseli vaše družbe.

BIK

22. april–20. maj

Ker se dobro zavedate, da je brez nič vedno nič, boste naredili vse v smeri tega, da uspete v tem, kar vam je cilj. Ne glede na okolico in temu primerne posledice boste vztrajali pri svojih idejah. Nekateri se vam bodo posmehovali, vsi ostali pa vam bodo stali ob strani; in to je edino, kar res šteje. Pazljivi bodite pri naložbah.

DEVICA

24. avgust–23. september

Ne želite si hvale ali diplom in ravno zato vas to toliko moti pri drugih, ki po tem hrepenijo. Ne smete pa pozabiti, da smo si ljudje različni in da vsak potrebuje kaj drugega. Eni ljubezen, drugi denar in tretji zdravje. Če gledamo samo pomanjkljivosti in se zato ne družimo z drugimi, ostanemo sami. Ne želite si tega.

KOZOROG

22. december–20. januar

Več ne pomeni vedno bolje in manj nas lahko preseneti do take mere, da ni poti nazaj. Delali boste bilanco preteklosti in presenečeni boste, da ste v resnici čisto zadovoljni z vsem, kar se vam je zgodilo. Vsi okoli vas ne bodo prenesli vašega zadovoljstva, vendar vam to ne sme vzeti potrditve, pomembni ste samo in edino vi.

DVOJČKA

21. maj–21. junij

Veliko časa ste potrebovali, da ste prišli do bistva vsega, in zdaj, ko ste končno prišli do točke, ko poti nazaj več ni, vas nobena sila ne premakne nazaj. Pozabili boste na preteklost in vse, kar vas veže nanjo, in razmišljali samo o tem, kaj vse je treba narediti in spremeniti, da bi bili srečni. Vse ostalo niti ni pomembno.

TEHTNICA

24. september–23. oktober

Ko boste vse pretehtali, vse minuse in vse pluse, boste spoznali, da vam je tako, kot je, čisto v redu. Vsi nekaj iščejo, vi pa dobro veste, kje ste in kam vas pelje pot. Ne bodite preveč dlakocepski in videli boste najlepše vrednote v majhnih paketih. Ni potrebno veliko, le pravi ljudje, iskrene besede in topli objemi.

VODNAR

21. januar–19. februar

Pred vami je pomembna odločitev in samo od vas je odvisno, česa se boste lotili. Ali nečesa, kar dobro poznate, ali pa tistega, kar vam je povsem tuje in neznano. Nasveti so vedno dobrodošli in več glav več ve, ampak na koncu ste vedno vi tisti, ki v resnici odločate. Ne pozabite na majhne, a pomembne stvari.

RAK

22. junij–22. julij

Ko vam bodo rekli, da niste več to, kar ste bili, in vas vprašali, zakaj ste drugačni, velikokrat niti ne boste odgovorili, saj se vam ne bo zdelo potrebno. Tisti, ki vas poznajo, vejo, kaj in kdo ste, za vse preostale naj vam ne bo mar. Ni obleka tista, ki naredi človeka, ampak so dejanja tista, po katerih se nas spominjajo. Prevezli boste odgovornost, povsod.

ŠKORPIJON

24. oktober–22. november

Pred vami so večje spremembe, še najbolj na poslovnem področju, čeprav se vam bo tudi v ljubezni veliko dogajalo. Ponudili vam bodo projekt, ki bo šele čez čas pokazal svojo pravo vrednost, ampak je vreden vsega vašega truda. V ljubezni ste že pred časom postavili meje in čaka vas cel niz samih lepih presenečenj.

RIBI

20. februar–20. marec

Spraševali se boste, kje ste izgubili svojo nit. Lahko da je še v klobčiču vaših iskanj in sprenevedanj, ki si jih še vedno nočete priznati. Sami ste za vse, in ko čakate na druge, se izgubite. Še vedno verjamete in ste večno pozitivni, s čimer sicer ni nič narobe, a vendar zaradi tega ničesar ne spremenite. Presenečeni boste.

www.goreniskidlas.si

19
EUR

* poština

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti,
se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	OKRAS V OBLIKI NIZA BI- SEROV	TUJKA	GLAD, LAKOTA (STAR.)	VULKAN NA HAVAJIH (MAUNA)	VILI RESNIK	REKA NA SLOVAŠKEM (IPOLY)	RAČU- NALNIŠKI MEDIJ	GLASBENI ZNAK	KASLENA			LEC OGLEJA			IVERNA PLOŠČA	SLOVENSKI FILOLOG (KAJETAN)
VRSTA PECIVA						15		STOPNJA, NIVO			16		RUSKO BOJ- NO LETALO			
								EVA GABOR					DEL PRA- ŠIČJE NOGE			
GLASBENI IZVAJALEC				13						ZIDNA VDOLBINA				5		
										ZGORNJA OKONČINA						
PRITOK REKE SAVE					SLIKAR DEGAS		1					GLASBENIK DEDIČ				
					REKA NA SLOVAŠKEM							DEL TEDNA				
KIRURŠKA IGLA		9		OLIVER (KRAJŠE)				IGRALKA NIELSEN	REKA NA POLJSKEM						ROB THOMAS	
				PRIPADNIK APACEV					NIKOLA TESLA						RICHARD GERE	
PAZNIK, KI SKRBI ZA RED						SEVERNA SOSEDA NEMKE			14			DEL BESEDE			10	
						KORNER										
NOVO MESTO			AZIJSKA DRŽAVA									ŽELATINA IZ ALG				
			ROBERT MUSIL													
LASTNOST IKRAVEGA						2			1	2	3	4	5	6	7	8
POLOTOK V RUSIJI									9	10	11	12	13	14	15	16

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 27. januarja 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

*Privarčuj
z izbiro
pravega
ponudnika.*

Prodaja in dostava:

- 🔥 EKSTRA LAHKO KURILNO OLJE
- 🔥 PLINSKO OLJE

080 23 88

PETRO PLUS

www.petroplus.si
info@petroplus.si

JASLICE

čudovito znamenje Božje ljubezni

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

14⁵⁰ EUR

* poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

NOVOST

KRVAVA ZARJA

Daljevo pričevanje o medvojnem in povojnem komunističnem nasilju na Škofjeloškem

Meri Bozovičar – Kajbetova Meri
Aleksander Štanc

Doživeto pričevanje o medvojnem in povojnem komunističnem nasilju na Škofjeloškem

Poučna biografija klene in bistre 88-letne Škofjeločanke, ki je doživela medvojno in povojno komunistično nasilje. Njeno sporočilo je, da se bomo le z resnico osvobodili boleče preteklosti in se kot narod ozrli v lepšo prihodnost.

17 EUR

* poštšina

138 strani, mehka vezava

Avtorica
Meri Bozovičar

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

HAIBIKE

Električna Kolesa

akcija 2020 RAZPRODAJA

NAJBOLJŠ I MED PRVIMI

NOVO 2021

HAIBIKE SDURO FULLNINE 2.0
Polno vzmeteno 29"
Yamaha PW-ST 70Nm
Yamaha 500Wh

Cena: 2.999 € **akcija 2.400 €**

HAIBIKE ALLMTN 7
Polno vzmeteno 29"/27"
Yamaha PW-X2 80Nm
Yamaha 600Wh

Cena: 6.199 €

HAIBIKE SDURO HARDNINE 5.0
Yamaha PW-ST 70Nm
Yamaha 500Wh

Cena: 2.699 € **akcija 2.199 €**

HAIBIKE HARDNINE 7
Yamaha PW-ST 70Nm
InTube 630Wh

Cena: 2.999 €

WINORA Tria N7f
BOSCH Active Plus 50Nm
BOSCH 400Wh

Cena: 2.399 € **akcija 1.899 €**

HAIBIKE TREKKING 6 LOWSTEP
Yamaha PW-SE 70Nm
Yamaha 500Wh

Cena: 2.799 €

ODLIČNA ZALOGA

e - koles

Vse cene so v EUR z vključenim 22% DDV-jem. Količine so omejene. Ponudba velja do odprodaje zaloga. Slike so simbolične.

www.a2u.si T 04 29 27 200